

การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

โดย
นายทวี พูลทรัพย์
มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

โดย

นายทวี พูลทรัพย์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**QUALITY ZONING SCHOOL ADMINISTRATION IN NAKHONPATHOM
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1**

By

Tawee Poolsup

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Educational Administration

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “การบริหาร
โรงเรียนใน โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1” เสนอโดยนายทวี พูลทรัพย์
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.ศรียา สุขพานิช)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

...../...../.....

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

...../...../.....

47252402 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ

ทวิ พูลทรัพย์ : การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : รศ.ดร.ศิริชัย ชินะดังกูร. 116 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 2) ความแตกต่างของการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพตามแนวคิดการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 104 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 5 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 1 คน รองผู้บริหาร 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ 2 คน และครูผู้สอน 1 คน รวมทั้งสิ้น 520 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way analysis of variance : ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป การบริหารวิชาการ และการบริหารงานบุคคล

2) การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า การบริหารโซนคุณภาพแต่ละโซน โดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชาการบริหารการศึกษา   บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร   ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ .....

47252402 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : QUALITY ZONING SCHOOL ADMINISTRATION

TAWEE POOLSUP : QUALITY ZONING SCHOOL ADMINISTRATION
IN NAKHONPATHOM EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1. INDEPENDENT
STUDY ADVISOR : ASSOC.PROF. SIRICHAJ CHINATANKUL, Ph.D. 116 pp.

The purposes of this research were to determine : 1) the quality zoning school administration in Nakhonpathom Educational Service Area Office 1 and 2) the differences among quality zoning school administration in Nakhonpathom Educational Service Area Office 1. The research instrument was a questionnaire on the quality zoning school administration in Nakhonpathom Educational Service Area Office 1. The samples were 104 schools in Nakhonpathom Educational Service Area Office 1. The respondents were school director , one deputy director, two group educator leaders , and one teacher, with the total of 520. The statistics used in data analysis were frequency (f), percentage (%), mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and one - way analysis of variance (ANOVA) and Scheffe Method.

The findings were as follows :

1) The quality zoning school administration in Nakhonpathom Educational Service Area Office 1 as a whole was at a high level, ranking from the highest to the lowest : school finance, school business, academic affair, and personnel manangement.

2) The differences among quality zoning school administration in Nakhonpathom Educational Service Area Office 1 were found at .05 level of significance.

Department of Educational Administration, Graduate School, Silpakorn University, Academic Year 2008

Student's signature.....

Independent Study Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างดียิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ อาจารย์ ดร.วัชณีย์ เชาว์คำรงค์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ กรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ดร.ศรียา สุขพานิช ประธานกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ ซึ่งให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาข้อบกพร่องต่างๆจนสำเร็จเรียบร้อยโดยสมบูรณ์ ในโอกาสนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณนายชำนาญ สอนชื่อ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ดร.พิเชษฐ ศรีเมฆ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 นายกิตติ กลินธรา ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 นายไพฑูรย์ ปลอดอ่อน ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 นางจรรยาพร ยอดแก้ว ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและขอขอบคุณ นายวิสูตร ปฐมโรจนฤทธิ์ นักวิชาการศึกษา 8 ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งให้ความช่วยเหลือตรวจทานการพิมพ์ ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหาร ครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในการให้ความร่วมมือช่วยเหลือให้ ข้อมูลด้วยดี

คุณประโยชน์อันเนื่องจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอมอบบูชาแด่คุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้การอบรมสั่งสอนซึ่งก่อให้เกิดความสำเร็จในชีวิตตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาของการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ข้อคำถามของการวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	14
การบริหาร โรงเรียน.....	14
ความหมายการบริหาร โรงเรียน.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียน.....	16
การบริหาร โรงเรียนใน โชนคุณภาพ.....	22
การบริหารวิชาการ	23
การบริหารงบประมาณ.....	24
การบริหารงานบุคคล	25
การบริหารทั่วไป	25

บทที่		หน้า
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
	งานวิจัยในประเทศ	27
	งานวิจัยต่างประเทศ	36
3	การดำเนินการวิจัย	40
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	40
	ระเบียบวิธีการวิจัย	41
	แผนแบบการวิจัย	41
	ประชากร	42
	กลุ่มตัวอย่าง	42
	ตัวแปรที่ศึกษา	44
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	46
	การรวบรวมข้อมูล	46
	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
	สรุป	48
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบระดับการบริหารโรงเรียนในโซน คุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1.....	52
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารโรงเรียน ในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1.....	70
5	สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	77
	สรุปผลการวิจัย	77
	การอภิปรายผล.....	80

	หน้า
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	89
ข้อเสนอแนะทั่วไป	89
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	90
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก.....	97
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ.....	98
ภาคผนวก ข หนังสือขอทดลองเครื่องมือการวิจัย.....	101
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นในการทดลองเครื่องมือ	104
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	107
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	111
ประวัติผู้วิจัย.....	116

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล.....	43
2	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	50
3	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) การบริหารโรงเรียนในโซน คุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวม.....	52
4	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และค่าระดับการ บริหารวิชาการ.....	54
5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และค่าระดับการ บริหารงบประมาณ.....	58
6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และค่าระดับการ บริหารงานบุคคล.....	62
7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และค่าระดับการ บริหารทั่วไป.....	66
8	วิเคราะห์ความแปรปรวนของการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1.....	70
9	เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1.....	70
10	วิเคราะห์ความแปรปรวนของความแตกต่างการบริหารโรงเรียนในโซน คุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในด้านการบริหารวิชาการ.....	72
11	เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ในด้านการ บริหารวิชาการ.....	73

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
12	วิเคราะห์ความแปรปรวนของความแตกต่างการบริหาร โรงเรียนในโซน คุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ระหว่างโซน คุณภาพ ด้านการบริหารวิชาการ.....	73
13	เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหาร โรงเรียนในโซนคุณภาพสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ด้านการบริหาร งบประมาณ.....	74
14	วิเคราะห์ความแปรปรวนของความแตกต่างการบริหาร โรงเรียนในโซน คุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ระหว่างโซน คุณภาพ ด้านการบริหารงานบุคคล.....	74
15	เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหาร โรงเรียนในโซน คุณภาพสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ด้านการ บริหารงานบุคคล.....	75
16	วิเคราะห์ความแปรปรวนของความแตกต่างในการบริหาร โรงเรียนในโซน คุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ระหว่างโซน คุณภาพ ด้านการบริหารทั่วไป.....	75
17	เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหาร โรงเรียนในโซน คุณภาพสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ด้านการ บริหารทั่วไป.....	76

บทที่ 1

บทนำ

ในสถานการณ์ที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบการจัดการศึกษาของไทย จำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และ การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูประบบบริหาร การจัดการ การศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของ บุคคลและสังคม ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศไทย โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2540 บัญญัติไว้ มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย¹ และใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับ การศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการ สนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น² ประกอบกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 บัญญัติไว้ว่า การ จัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน³ ซึ่งกฎหมาย ทั้งสองฉบับนี้มีความสอดคล้องกัน และได้นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในการจัดการศึกษาที่ ส่งผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาโดยเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ การปฏิรูปการศึกษาซึ่ง

---

¹“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา 114, 55 ก.(11 ตุลาคม 2540) : 10.

²“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา 124, 49 ก. (24 สิงหาคม 2550) : 15.

³สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กรุงเทพฯ : บริษัทพริก หวานกราฟฟิค จำกัด, ม.ป.ป.), 7.1

เปลี่ยนแปลงโดยมีเป้าหมายสร้างความเป็นเลิศให้แก่เยาวชนเพื่อเตรียมพร้อมในการแข่งขันอย่าง
ได้เปรียบในตลาดโลก ประเทศไทยก็เช่นเดียวกันรัฐบาลกำหนดนโยบายด้านการศึกษามุ่งเน้นการ
พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สามารถสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน และการเพิ่มขีด
ความสามารถของเยาวชนไทยให้สามารถแข่งขันบนเวทีโลกได้อย่างมีคุณภาพ และคงความเป็นไทย

ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2539
โดยมีจุดมุ่งหมายจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีความสามารถ
และอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข การศึกษามีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา
ประเทศ เมื่อประชากรมีคุณภาพและศักยภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติให้มีความ
เจริญก้าวหน้าและพัฒนาอย่างก้าวไกล โดยมีแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ด้าน คือ การปฏิรูป
โรงเรียนหรือสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและ
กระบวนการเรียนการสอน การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา⁴

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของหน่วยงานหลักภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการคือกรม
สามัญศึกษาและสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ยุคก่อนการปฏิรูปการศึกษามีการดำเนินงาน
จัดการศึกษาในรูปแบบเครือข่ายการบริหาร จากรายงานของกรมสามัญศึกษาเกี่ยวกับแนวดำเนินงาน
โรงเรียนสหวิทยาเขต กรมสามัญศึกษา⁵ ปรากฏชัดเจนตั้งแต่ พ.ศ. 2507 ถึง พ.ศ. 2536 กรมสามัญ
ศึกษา (สศ.) ปฏิรูประบบเพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษามีการร่วมมือกันดำเนินการใน
ด้านต่างๆ ในรูปแบบเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาเป็นต้น ในความเปลี่ยนแปลงและเป็น
รูปธรรมจนเห็นผลชัดเจน ในปี พ.ศ. 2519 ซึ่งกำหนดระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน
เกิดขึ้น และระยะต่อมามีการปรับระเบียบอีกหลายครั้ง จนกระทั่ง พ.ศ. 2536 มีระเบียบกรมสามัญ
ศึกษาว่าด้วยสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานครเกิดขึ้น

⁴กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือครูการปฏิรูปการศึกษาในแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้
เป็นโรงเรียนในอุดมคติตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ ณ บัญญัติ 10 ประการ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2542), 12.

⁵กรมสามัญศึกษา, แนวดำเนินงานโรงเรียนสหวิทยาเขตกรมสามัญศึกษา (กรุงเทพฯ :
กองการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2543), 5. (อัดสำเนา)

ดังนั้นกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาที่เคยมีระเบียบว่าด้วยเรื่องนี้กลายเป็นส่วนหนึ่งของระเบียบใหม่ที่เป็นเครือข่ายเล็กไปโดยปริยาย ต่อมาดำเนินการจัดการศึกษาในรูปของสหวิทยาเขตตามระเบียบกรมสามัญศึกษา พ.ศ.2542 และ พ.ศ. 2543 ซึ่งภายในแต่ละกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาก็มีเครือข่ายย่อยๆ เกิดขึ้นอีกหลายๆ เครือข่าย คือมีหลายสหวิทยาเขต ภายในกลุ่มหนึ่งของโรงเรียนและเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนก็ปฏิบัติงานภายในบริบทของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนั่นเอง

ในส่วนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) กำหนดนโยบายพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา เนื่องจากมีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนโรงเรียนในสังกัด จึงได้กำหนดระเบียบว่าด้วยรูปแบบบริหารจัดการศึกษา เรื่องกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ถึง พ.ศ. 2543 มีการดำเนินการจัดการศึกษาในรูปหรือระบบเครือข่ายความร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยรวมโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กเข้าด้วยกันในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 เป็นต้นมาการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบสหวิทยาเขตจึงเกิดขึ้นตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งทำให้เกิดผลชัดเจนเกี่ยวกับการประหยัดงบประมาณและทรัพยากรการบริหารได้ การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานต้นสังกัดระดับต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์และคุ้มค่าเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการศึกษาที่ปรากฏในรูปหรือระบบเครือข่าย⁶

จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ⁷ ผลการศึกษาการดำเนินงานการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาที่ผ่านมายังไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัญหาดังกล่าวนี้สาเหตุหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริการและการสนับสนุนของหน่วยงานในสังกัดบางส่วนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการณรงค์ให้ประชาชน ครอบครัว ชุมชน องค์กรของรัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น โดยการระดมทรัพยากรและสรรพกำลังทั้งมวลในสังคม เพื่อจัดการศึกษาให้กว้างขวางแล้วก็ตาม แต่ยังมีกฎระเบียบ ข้อบังคับและขั้นตอนต่าง ๆ ของทางราชการที่ไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการจากการรายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2540 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้

⁶ธีระ รุญเจริญ และคณะ, การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด , 2542), 183.

⁷สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , รายงานสภาวะการศึกษาไทย 2541 (กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2542) , 26.

ระบุว่าเนื่องจากการปกครองและการบริหารราชการของประเทศไทยยังรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่ส่วนกลางมาก เพราะการปกครองส่วนภูมิภาคของท้องถิ่นยังเป็นการทำงานภายใต้ระบบราชการที่ยึดอำนาจลดหลั่นเป็นชั้นๆ อยู่ ดังนั้นจึงต้องมีปฏิรูประบบการศึกษาและระบบการจัดสรรงบประมาณให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและงบประมาณไปสู่องค์กรและสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง ให้ผู้บริหารและคณะกรรมการสถาบันการศึกษามีความเป็นอิสระคล่องตัวในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยเพิ่มมากขึ้นจากการรายงานได้ระบุจุดอ่อนด้านหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนไม่สามารถจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีข้อจำกัดของการบริหารงานที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับตามที่ส่วนกลางกำหนดจึงไม่อาจกระจายอำนาจ มอบอำนาจให้หน่วยงานปฏิบัติในเขตพื้นที่ดำเนินการได้เบ็ดเสร็จอย่างแท้จริง เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ⁸

แนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้ยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหาร ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ 19 สิงหาคม 2542 มีจุดมุ่งหมายและหลักการ คือ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หลักการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการจัดการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชน และในการจัดระบบโครงสร้างกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อมาใช้ในการจัดการศึกษา ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น⁹ ดังนั้นจึงต้องมีการปฏิรูประบบบริหารการจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ตามมาตรา 34 ให้จัดระเบียบบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดแนวทางการบริหารในระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยให้เขตพื้นที่

⁸ เรื่องเดียวกัน.

⁹ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2540) : 10.

การศึกษาจัดระเบียบบริหารราชการเป็น 2 ระดับ คือ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น¹⁰

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 37 บัญญัติว่าการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และมาตรา 38 กำหนดให้มีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งในมาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง¹¹

การบริหารจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 มีหลักการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีโรงเรียนตั้งอยู่ในอำเภอเมืองนครปฐม อำเภอกำแพงแสน อำเภอดอนตูม จำนวน 142 โรงเรียน จัดการบริหารโรงเรียนโดยแบ่งเป็นโซนคุณภาพ 8 โซนคุณภาพ (Homogeneous Quality Zones) ได้แก่ 1) โซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย 2) โซนคุณภาพราชินีบูรณะ 3) โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย 4) โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา 5) โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา 6) โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน 7) โซนคุณภาพคงทองวิทยา 8) โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา ซึ่งในแต่ละโซน มีทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก และให้โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นโรงเรียนหลักและโรงเรียนในโซนเดียวกันเป็นโรงเรียนเครือข่ายในการบริหาร โซนคุณภาพนี้มีประธาน โซนคุณภาพและคณะกรรมการบริหาร โซนคุณภาพโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ให้โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ (2) ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทุกด้านระหว่างโรงเรียนภายในโซนคุณภาพ

¹⁰“พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546,” ราชกิจจานุเบกษา 120, 62 ก. 6 (กรกฎาคม 2546) : 13.

¹¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวาน กราฟฟิค จำกัด, 2546),

และต่างโซนคุณภาพ และ (3) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์¹²

ปัญหาของการวิจัย

เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ยุบรวมหน่วยงาน รวมโรงเรียนหลายสังกัด ได้แก่ กรมสามัญศึกษา การประถมศึกษา การศึกษาเอกชน ซึ่งในการบริหาร โรงเรียนที่มาจากหน่วยงานที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การปฏิบัติที่หลากหลาย โครงสร้างและนโยบายการจัดการศึกษาไม่ชัดเจน และมีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการในด้านต่างๆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งมีภารกิจส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 142 แห่ง นักเรียน 63,550 คน ครู 2,798 คน ผู้บริหาร 142 คน ในการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประสบปัญหาอุปสรรคต่างๆ เช่น ด้านการเงินและงบประมาณ การใช้ทรัพยากร อาคารสถานที่ สื่อวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์มีข้อจำกัด โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก และขาดแคลนบุคลากรซึ่งมีครูไม่เพียงพอ ขนาดชั้นเรียน ครูขาดเกณฑ์ ด้านผลผลิตและบริการ พบว่านักเรียนมีคะแนนการสอบ O-NET (Ordinary National Educational Test) การวัดผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ และ NT (National Test) การประเมินคุณภาพระดับชาติ มีผลต่ำกว่าเกณฑ์ ค่าเฉลี่ยร้อยละระดับประเทศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในบางกลุ่มสาระ การจัดโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแบ่งเป็น โซนตามสภาพพื้นที่ที่ตั้งในแต่ละอำเภอ ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีอุปสรรคในการติดต่อประสานงานเนื่องจากขาดระบบสื่อสารด้วยเทคโนโลยี¹³

จากสภาพปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในด้านต่างๆยังต้องมีการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไปให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ดังที่สงบ ประเสริฐพันธ์ ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยภายในโรงเรียนอาจส่งผลกระทบต่อ การสร้างคุณภาพสถานศึกษา ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมวิชาการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ นักการภารโรง ซึ่งบุคลากรดังกล่าวถือว่าเป็นบุคคลภายในโรงเรียนที่มี

¹²สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1, “ประกาศเรื่องแนวปฏิบัติการบริหาร และการนิเทศโซนคุณภาพ นครปฐม เขต 1,” 2548 .

¹³สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1, แผนยุทธศาสตร์เขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 (นครปฐม : นครปฐมเขต 1 , 2546) , 14 - 19.

ความสำคัญ สามารถสร้างคุณภาพสถานศึกษาได้อย่างน่าพอใจและในขณะเดียวกันบุคคลดังกล่าว อาจเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างวิกฤตการณ์ให้เกิดขึ้นในโรงเรียนได้¹⁴ และประกอบกับ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้บัญญัติให้สถานศึกษา จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินงานตามขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการศึกษา 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป โรงเรียนจะต้อง ได้รับการดูแลและพัฒนาให้มีความสามารถในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งจะนำผลการวิจัยไป เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหา ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1
2. เพื่อทราบความแตกต่างของการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดข้อคำถามของการวิจัยดังนี้

1. การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 แตกต่างกันหรือไม่

¹⁴ สงบ ประเสริฐพันธ์, ร่วมกันสร้างสรรค์คุณภาพโรงเรียน (กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2546) , 13.

สมมุติฐานของการวิจัย

1. การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง
2. การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 มีความแตกต่างกัน

ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีเชิงระบบมาเป็นขอบข่ายการอ้างอิงของการวิจัย โดยศึกษาการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ (system approach) ของแคทซ์และคาห์น (Katz and Kahn) ได้กล่าวถึงองค์กระบวนระบบเปิด ซึ่งการทำงานของระบบเปิดขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมภายนอก มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของระบบ ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (output)¹⁵ มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบในการดำเนินงานโดยสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (context) ได้แก่ สภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพทางสังคม และสภาพทางเศรษฐกิจ มีปัจจัยนำเข้า (input) ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ ปัจจัยนำเข้าเหล่านี้แปรเปลี่ยนโดยกระบวนการบริหาร (process) ได้แก่ การบริหารโรงเรียนโซนคุณภาพ การเรียนการสอน การนิเทศ ซึ่งส่งผลให้เกิดผลผลิต (output) ได้แก่ โรงเรียนจัดการศึกษาได้มาตรฐานคุณภาพ และผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการบริหารโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล ตามแนวคิดการบริหารโรงเรียนของลิปแฮมและโฮช (Lipham and Hoeh) ได้กล่าวถึงการบริหารโรงเรียนตามโครงสร้างเพื่อประสิทธิภาพ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเรียนการสอน 2) การบริหารบุคคล 3) การบริหารนักเรียน 4) การเงินวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ 5) งานสัมพันธ์ชุมชน และแคมป์เบลล์ (Campbell) บริดจส์ (Bridges) และไนสเตรนด์ (Nystrand) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารโรงเรียน 6 งาน ได้แก่ 1) การบริหารงานสัมพันธ์ชุมชน 2) การบริหารงานวิชาการ 3) การบริหารกิจกรรมนักเรียน 4) การบริหารบุคลากร 5) การบริหารอาคารสถานที่ 6) การบริหาร

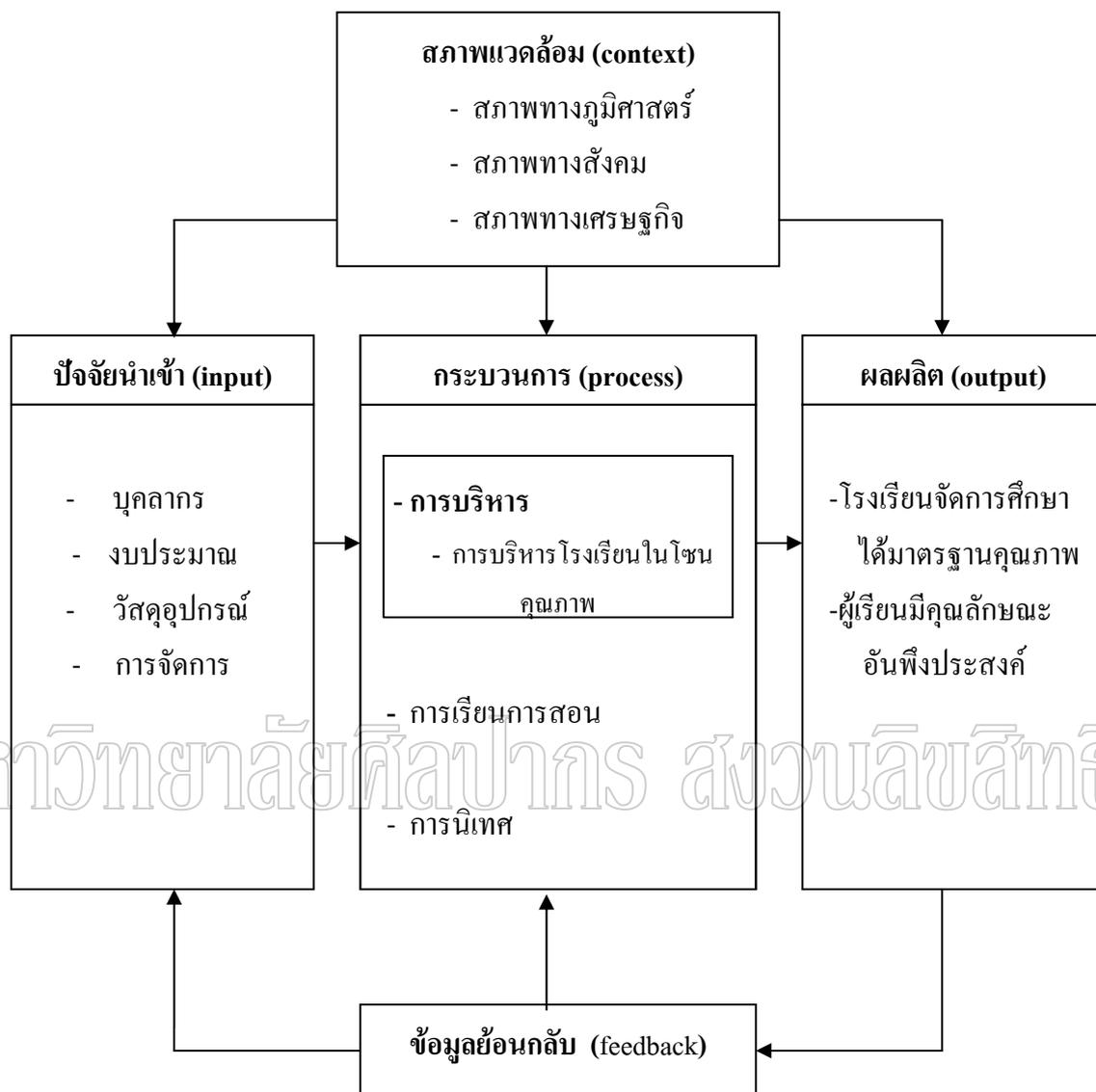
¹⁵Daniel Katz and Robert L. Kahn, The Social Psychology of Organization, 2nd ed. (New York : John Wiley & Son, 1978), 20.

การเงินและธุรการ และกริฟฟิธส์ (Griffiths) ได้กล่าวถึงการแบ่งงานตามโครงสร้างการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน 1) การรักษาความสัมพันธ์ชุมชน 2) ปรับปรุงและขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน 3) จัดหาและพัฒนาบุคลากร 4) จัดหาและรักษาอาคารสถานที่¹⁶ นักวิชาการกลุ่มวิจัยและประเมินคุณภาพการศึกษา (ม.ป.ป.8) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งเป็นการบริหารจัดการศึกษาโดยการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีอำนาจ มีอิสระและมีความรับผิดชอบมากขึ้น หลักการสำคัญในการบริหารโรงเรียนคือการกระจายอำนาจ (decentralization) เป็นการตัดสินใจด้านวิชาการ (หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน) งานบุคลากร งบประมาณ การบริหารทั่วไป ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป¹⁷ ดังนั้นการบริหารโรงเรียนจึงมีความเกี่ยวข้องในระบบและการวางแผนพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังแผนภูมิที่ 1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

¹⁶สมเดช สีแสง, การบริหารโรงเรียน (นครสวรรค์ : ริมปิงการพิมพ์, 2549), 50.

¹⁷เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา (กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546), 34.

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

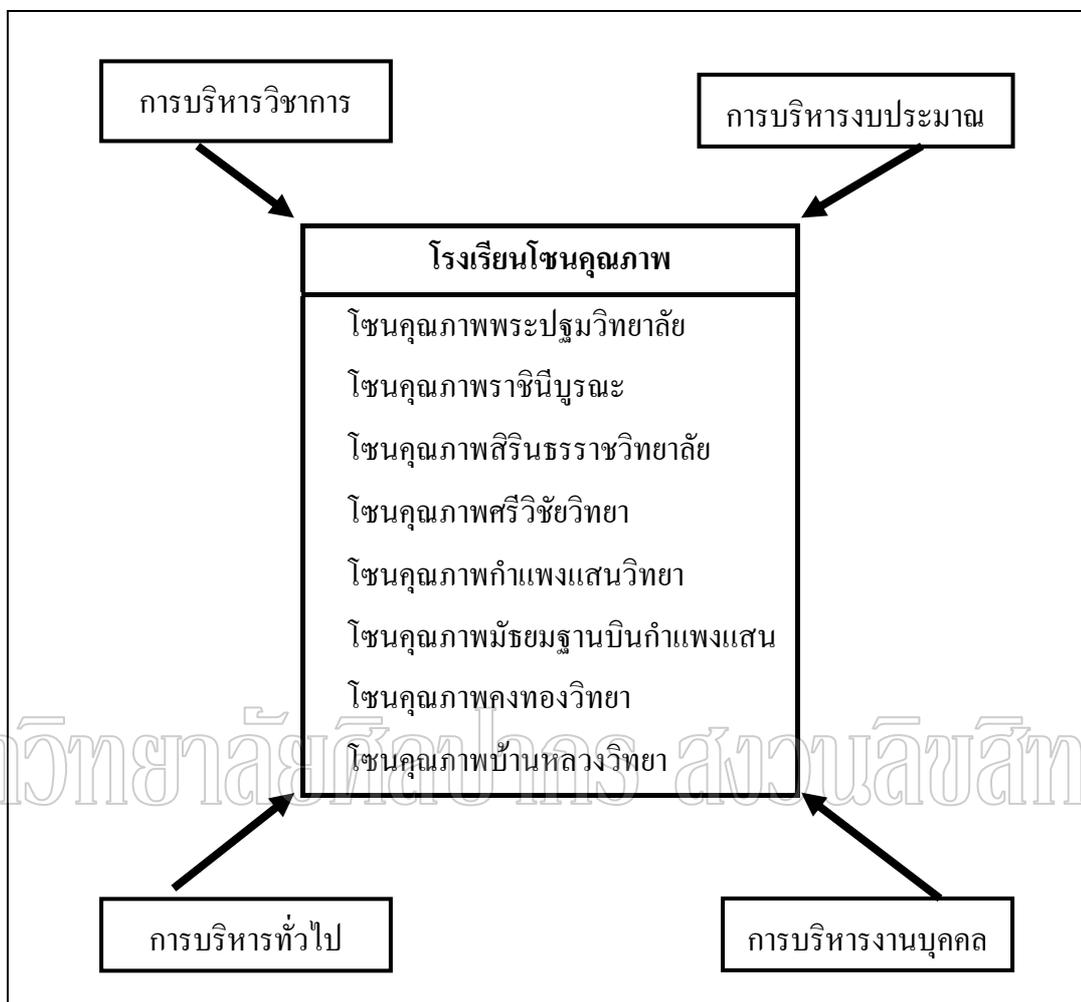
ที่มา : Daniel Katz and Robert L. Kahn, The Social Psychology of Organization, 2nd ed. (New York : John Wiley & Son, 1978), 20.

: กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ , 2546) , 33-65.

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จากภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ตามแนวทางการบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล 4 ด้าน คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารทั่วไป กำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแล จัดตั้ง ขยาย เลิก รวม หรือ เลิก สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และประสานงานส่งเสริมสนับสนุนจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา¹⁸ และได้นำรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 มาเป็นกรณีศึกษาในการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพดังกล่าว ซึ่งเป็นแนวคิดการบริหารโรงเรียนจากการศึกษาและการประชุมคณะกรรมการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนซึ่งได้ใช้หลักการจัดกลุ่มโรงเรียนคุณภาพ (Homogeneous Quality Zone) โดยกำหนดระดับคุณภาพของโรงเรียน คือ โรงเรียนคุณภาพระดับมาตรฐาน A โรงเรียนคุณภาพพอใช้ระดับ B และโรงเรียนคุณภาพที่ควรปรับปรุงระดับ C โดยเฉพาะกลุ่มโรงเรียนคุณภาพระดับ A ควรร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพโรงเรียนระดับ B ให้เป็นโรงเรียนระดับ A เพื่อก้าวสู่กลุ่มโรงเรียนคุณภาพระดับ A ในขณะเดียวกันโรงเรียนคุณภาพระดับ B ต้องกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพตนเอง และสร้างเครือข่ายทางการศึกษาระหว่างโรงเรียนทั้งภายในกลุ่มโรงเรียนคุณภาพ และระหว่างกลุ่มโรงเรียนคุณภาพ ดังนั้นจึงกำหนดความสำคัญและจัดแบ่งกลุ่มสถานศึกษาตามศักยภาพสูงเป็นหลักในการสร้างเครือข่ายพัฒนาโดยมีคณะกรรมการบริหารโซนคุณภาพ จัดแบ่งออกเป็นโซน จำนวน 8 โซนคุณภาพ ดังแผนภูมิที่ 2

¹⁸ กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546), 30-64.

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตการวิจัย

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.),
 2546), 33-64.

: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, การบริหารจัดการศึกษาและ
การนิเทศโชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 (นครปฐมการพิมพ์, 2547), 35.

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารโรงเรียน หมายถึง การจัดการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยบุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมจัดการศึกษาเป็น โชนคุณภาพ และดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โครงสร้างการบริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

โรงเรียนโชนคุณภาพ หมายถึง การรวมกลุ่มโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ตามสภาพภูมิศาสตร์ โดยมีโรงเรียนที่มีศักยภาพสูง เป็นโรงเรียนหลักในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และดำเนินการโดยมีคณะกรรมการบริหารโชนคุณภาพ จัดแบ่งเป็น 8 โชนคุณภาพ ได้แก่ โชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพราชินีบูรณะ โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โชนคุณภาพพงทองวิทยา โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และอยู่ภายใต้กำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา กำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง คือการบริหารโรงเรียน และโรงเรียนโซนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การบริหารโรงเรียน

ความหมายการบริหารโรงเรียน

คำว่า “การบริหาร” (Administration) มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

คาร์เตอร์ วี กูด (Carter V. Good,) ให้ความหมายว่า “การบริหาร” หมายถึงเทคนิคและวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานในองค์กรทางการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายที่ตั้งไว้

เฮอริเบิร์ต ไชมอน (Herbert A. Simon) ให้ความหมายว่า หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายๆ อย่างร่วมกัน²

เฮอริเชย์ บลันชาร์ด และจอร์น (Hersey, Blanchard and Johnson) ให้ความหมายว่า หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลและกลุ่มบุคคลซึ่งพร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ เครื่องมือต่างๆ งบประมาณและเทคโนโลยีเพื่อที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย³

¹Carter V. Good, Dictionary of Education (New York : McGraw – Hill, 1973), p 13.

²Herbert A. Simon , Administrative Behavior (New York : Free Press, 1966), p 3.

³P.Hersey, Blanchard and D.E. Johnson., Management of Organizational Behavior : Leading Human Resources. (New Jersey : Prentice Hall , 2001), p 5.

กล่าวได้ว่า การบริหารเป็นกิจกรรมของคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมีการร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

การบริหารโรงเรียน (school administration) มีผู้ให้ความหมายไว้เช่นกันดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างเด่นชัดเป็น รูปธรรมและมีความเป็นไปได้อย่างชัดเจนซึ่งใช้ความพยายามต่างๆ ในการจัดสรรทรัพยากรให้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและนักเรียนมีคุณภาพอันพึงประสงค์ของสังคม⁴ และมีนักวิชาการที่ให้ความหมายเช่น สมบูรณ์ พรธนาภพ ได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนหมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของโรงเรียน ได้แก่ การบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคมให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้⁵ ซึ่งสอดคล้องกับ ธวัชชัย เปรมปรีดิ์ ได้กล่าวว่าการบริหารโรงเรียน (school administration) หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายๆคนร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านความรู้ ความสามารถ เจตคติ ค่านิยม พฤติกรรมและคุณธรรมต่างๆ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ⁶ และจันทราณี สงวนนาม ได้กล่าวว่าการบริหารโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักคือนักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกล่าวคือ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนเก่ง

⁴ อธิปตย์ คลี่สุนทร, “ ยุทธศาสตร์การบริหารในยุคโลกาภิวัตน์,” วารสารวิชาการสพฐ. 7, 4 (ตุลาคม 2548) : 26-30.

⁵ สมบูรณ์ พรธนาภพ, ประวัติและปรัชญาการศึกษาไทย. (กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร การพิมพ์, 2548) , 45.

⁶ ธวัชชัย เปรมปรีดิ์, ปัจจัยที่จำเป็นในการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ อักษรไทย, 2548), 87.

เป็นคนดีและมีความสุข⁷ และสอดคล้องกับธรร สุนทรายุทธ ให้ความหมายว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมของบุคลากรในโรงเรียนซึ่งเกิดจากปัจจัยและกระบวนการของระบบสังคมในโรงเรียนมีผลผลิตของโรงเรียนซึ่งมาจากพฤติกรรมการบริหาร พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน การดูแลและพัฒนาบุคลากร การเรียนรู้และการสร้างสรรค์ การสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม มีความเป็นคุณภาพและมาตรฐานของนักเรียน⁸ เช่นเดียวกับ ภารดี อนันต์นาวี กล่าวว่าการบริหารโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆของกลุ่มบุคคลร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและชุมชน ซึ่งเกิดพัฒนาการทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม พฤติกรรม และคุณค่าต่างๆ ตลอดจนปลูกฝังให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ⁹ สรุปการบริหารโรงเรียน (school administration) คือ การดำเนินกิจกรรมต่างๆภายในโรงเรียน โดยกลุ่มบุคคลหลายฝ่าย เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะความรู้ มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

บททบทวนทฤษฎีเชิงวิพากษ์ สงวนลิขสิทธิ์

นักการศึกษาให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน ดังนี้ เนื่องจากการบริหารโรงเรียน มีขอบเขตเกี่ยวข้องกับ การวางแผนพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งแนวคิดการบริหารโรงเรียนมีหลายแนวทาง นอกจากนี้มีนักการศึกษายังได้แบ่งงานตามโครงสร้างการจัดองค์กรไว้ต่าง ๆ กัน เช่นตามแนวคิด กริฟฟิธส์ (Griffiths) ได้แบ่งงานออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) การรักษาความสัมพันธ์ชุมชน 2) ปรับปรุงและขยายโอกาสทางการศึกษา

⁷จันทรานี สงวนนาม, ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บู๊ค พอยท์, 2548), 79.

⁸ธรร สุนทรายุทธ, การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป (กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์จำกัด, 2549), 90-92. ⁹ภารดี อนันต์นาวี, หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (ชลบุรี : สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2551), 1.

แก่ประชาชน 3) จัดหาและพัฒนาบุคลากร 4) จัดหาและรักษาอาคารสถานที่¹⁰ ลิพแฮมและโฮช (Lipham and Hoeh) ได้แบ่งงานเป็น 5 ด้าน คือ 1) การเรียนการสอน 2) การบริหารบุคคล 3) การบริหารนักเรียน 4) งานการเงินวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ 5) งานสัมพันธ์ชุมชน¹¹ แคมป์เบลล์ (Campbell) บริดจ์ส์ (Bridges) และไนสเตรนด์ (Nystrand) ได้เสนองานบริหารโรงเรียน 6 งาน คือ 1) การบริหารงานสัมพันธ์ชุมชน 2) การบริหารงานวิชาการ 3) การบริหารกิจกรรมนักเรียน 4) การบริหารบุคลากร 5) การบริหารอาคารสถานที่ 6) การบริหารการเงินและธุรการ¹² สมเดช สีแสง กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาในอดีตที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาไว้ 6 งาน คือ 1) งานวิชาการ 2) งานบุคลากร 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานธุรการและการเงิน 5) งานอาคารสถานที่ 6) งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน¹³ และในปัจจุบันการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา 4 ด้าน คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารทั่วไป กำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแลจัดตั้งยุบเลิก รวมหรือเลิกสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา¹⁴

¹⁰Daniel E Griffiths , Human Relation in School Administration (New York : Appleton - Century - Crofts, 1956), 5.

¹¹James M Lipham and James A Hoeh , Jr. , The Principalship : Foundation and Function (New York : Harper & Row Publishing, 1974), 13.

¹²Ronald F. Campbell, Edwin M. Bridge and Raphael O. Nystrand., Introduction to Educational Administration , 5th ed . (Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1977), 116.

¹³สมเดช สีแสง, คู่มือการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา (นครสวรรค์ : ริมปีงการพิมพ์ , 2549), 50.

¹⁴กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) 2549), 32.

ดังที่กล่าวแล้วนั้นรูปแบบการบริหารโรงเรียนมีหลักในการบริหารที่คล้ายคลึงกันและสอดคล้องกันกับหน้าที่การบริหารที่เป็นองค์ประกอบร่วมสำคัญ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนทั้งในด้านการกระจายอำนาจและการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งนอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน แฮริส (Harris) ได้กล่าวถึงหน้าที่หลักของโรงเรียนโดยวิเคราะห์หน้าที่ของโรงเรียนให้สัมพันธ์กับกิจกรรม 2 ประเภท คือกิจกรรมที่สัมพันธ์กับผู้เรียนและกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งหน้าที่หลักของการบริหารโรงเรียนมี 5 ประการ คือ 1) หน้าที่ทางด้านนิเทศการศึกษา 2) หน้าที่ด้านการสอน 3) หน้าที่ทางด้านธุรการ 4) หน้าที่ทางด้านพัฒนาบุคคล 5) หน้าที่ทางด้านบริหารทั่วไป จากหน้าที่หลัก 5 ประการ จะเห็นว่าหน้าที่ทางการสอนจะสำคัญที่สุดเพราะเป็นหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อนักเรียนและครูผู้สอน ส่วนหน้าที่อื่นๆสำคัญรองลงไป¹⁵ แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินการจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญในการบริหารและความสามารถของผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนบทบาทและหน้าที่หลายประการ ได้แก่ 1) ด้านสถานศึกษา มีการปฏิรูปการเรียนการสอน สร้างระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องความต้องการของผู้เรียน 2) ด้านการบริหารจัดการ โดยการมีส่วนร่วมการตัดสินใจในการบริหารการศึกษาเปลี่ยนไปเป็นรูปขององค์คณะบุคคลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แทนการบริหารสถานศึกษาโดยผู้บริหารแต่เพียงผู้เดียว 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้องได้รับการพัฒนาทักษะในหน้าที่ให้พร้อมอาชีพ และครูต้องมีความสามารถในการปรับกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาและส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ¹⁶

¹⁵Ben M. Harris, Supervisory Behavior in Education (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall Inc, 1975). : 175

¹⁶เสาวนิตย์ ชัยมุสิก, การบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา (กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์, 2549), 25.

ในลักษณะเดียวกันการบริหารโรงเรียนแบบสหวิทยาเขตตามแนวกรมสามัญศึกษา เป็นแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพประการหนึ่งของความพยายามของกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา (ปี 2539 – 2541) การพัฒนาความสัมพันธ์หรือความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ได้ดำเนินการรูปแบบต่างๆ เช่น โรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง ซึ่งเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของโรงเรียนโดยไม่พึ่งพางบประมาณให้โรงเรียนใหญ่มีศักยภาพทางด้านองค์ประกอบทางการศึกษาสูงช่วยเหลือโรงเรียนที่มีขนาดเล็กกว่าศักยภาพต่ำกว่าในด้านวิชาการ ทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา เพื่อพัฒนาให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกันและการจัดโรงเรียนแบบสหวิทยาเขต โดยแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางกำกับติดตามการดำเนินงานจัดทำแนวปฏิบัติ และให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดดำเนินงานกำกับติดตามและรายงานโดยมีจุดประสงค์ ได้แก่ 1) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาให้ทัดเทียมกัน 2) เพื่อแก้ปัญหาการรับนักเรียนให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพและอยู่ใกล้บ้าน 3) เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนของครู และนักเรียนระหว่างโรงเรียนในแต่ละวิทยาเขต 4) เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียนและนำระบบบริหารจัดการมาใช้ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ 5) เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาตามแนวนโยบายของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจัดโรงเรียนแบบสหวิทยาเขตโดยกำหนดพื้นที่ทางภูมิศาสตร์เป็นเกณฑ์ในการจัดเพื่อพัฒนาการศึกษาซึ่งมีรูปแบบดังนี้ นโยบายหลักของการรวมโรงเรียนโดยใช้พื้นที่บริการของโรงเรียนในเขตเดียวกัน เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการประหยัดงบประมาณและความสะดวกต่อการสื่อสารคมนาคม การขนส่งพัสดุ การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียน ประชาชนหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานของรัฐ การจัดสหวิทยาเขตโดยอาศัยพื้นที่ทางภูมิศาสตร์เป็นแนวทางที่มีประโยชน์ในการบริหารราชการ โดยสภาพในบางพื้นที่ไม่มีโรงเรียนที่มีศักยภาพเข้มแข็ง และโรงเรียนคุณภาพเด่นหรือโรงเรียนหลัก ดังนั้นการรวมโรงเรียนเป็นสหวิทยาเขต สำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานครหรือสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดพิจารณาโดยอาศัยปัจจัยอื่นประกอบ และมีเป้าหมายให้บรรลุจุดประสงค์ของการจัดสหวิทยาเขตของกรมสามัญศึกษา¹⁷

¹⁷ พนม พงษ์ไพบูลย์, การศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชน (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2549), 36-40.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ ได้กล่าวถึงการบริหารโรงเรียนไว้ว่า ในการบริหารโรงเรียนเป็นการบริหารคุณภาพ คือการปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียนด้วยการให้บุคลากรทุกระดับและทุกคนในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการปรับปรุง ในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จสูงสุด สถานศึกษาจะต้องถือความพอใจสูงสุดของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และลูกค้าเป็นหลัก กำหนดทิศทางในการทำงานและนโยบายที่ชัดเจน ปรับปรุงยกระดับมาตรฐาน กำหนดขั้นตอนการทำงาน รวมทั้งคู่มือการปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีความร่วมมือกัน มีการประเมินงานที่เข้มแข็งทั่วทั้งองค์กร จัดหาและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมี ประสิทธิภาพ และแสวงหาวิธีการจัดการเพื่อความมีประสิทธิภาพสูงสุด และผู้ร่วมงานมีความภาคภูมิใจในองค์กร¹⁸

แนวความคิดเรื่องการบริหารคุณภาพสถานศึกษาเป็นรูปแบบที่มักจะเริ่มต้นจากการดำเนินการในสถานศึกษาซึ่งผนวกกับแนวคิดทฤษฎีในความสำเร็จขององค์กร แนวความคิดเรื่องคุณภาพจึงเป็นเรื่องของการบริหารทั้งระบบ การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวมจึงเป็นการบริหารจัดการเชิงคุณภาพที่สำคัญในยุคปัจจุบัน ฮอยและมิสเกิล (Hoy and Miskel) ได้กล่าวถึงคุณภาพของการบริหารว่าก่อให้เกิดความสามารถทางวิชาการในการสร้างความรู้ มีผลผลิตดีเยี่ยมทำให้เกิดประชาคมแห่งการเรียนรู้ และเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า นอกจากการไฟแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการยังเป็นการทำงานอย่างคุ้มค่า คุ้มเงินหรือมีประสิทธิภาพรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างฉลาด¹⁹ และเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach : W.S.A.) ซึ่งได้รับการส่งเสริมให้นำมาใช้ในโรงเรียนและผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบดำเนินไปด้วยความราบรื่น คือผู้บริหารโรงเรียน โดยมีกิจกรรมสำคัญที่ต้องบริหารจัดการอยู่ 3 ประการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ และกิจกรรมโรงเรียนหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชนที่แวดล้อมโรงเรียนอยู่ ผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องทำความเข้าใจเนื้อหาภาพรวมของการพัฒนาทั้งระบบ(W.S.A.) เพื่อนำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ดังนี้

¹⁸สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์, มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2550) , 183.

¹⁹W.K Hoy and C.G Miskel, Educational Administration (Singapore : McGraw –Hill, 2001), 308.

ด้านที่ 1 การบริหารจัดการเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน นิเทศ ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผล แก้ไขปรับปรุงและพัฒนา การดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆในระบบทั้งการวางแผน การบริหารงานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่ งานบริการต่างๆ และงานอื่นๆให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอนเป็นบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนที่มีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดหมายของหลักสูตร โดยการศึกษากรอบหลักสูตร จัดทำแผนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง และจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

ด้านที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นบทบาทของบุคลากรทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งกิจกรรมประจำวัน ประจำสัปดาห์ ประจำภาคเรียน ประจำปี และกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ

ด้านที่ 4 การจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่บุคลากรในโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่น เข้ามาร่วมในกระบวนการและเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และส่งเสริมการเรียนรู้ที่ชุมชนให้มีส่วนร่วม²⁰

แนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 ได้กำหนดหลักการสำคัญไว้ 3 ประการ คือ การศึกษาตลอดชีวิต การมีส่วนร่วม และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประเด็นการมีส่วนร่วมนั้นได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของสังคมในการจัดการศึกษาซึ่งแสดงออกได้หลายลักษณะ เช่นร่วมเป็นคณะกรรมการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา ร่วมพัฒนาไปตามเป้าหมาย จากการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาของคณะกรรมการวิจัยกรมสามัญศึกษา ได้สรุปประเด็นว่าการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พิจารณาจากการร่วมเป็นคณะกรรมการโรงเรียน การร่วมตัดสินใจจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น การร่วมเป็นสมาชิกของกิจกรรมระหว่างชุมชนกับโรงเรียน การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ เพื่อจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา การรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา

²⁰ นพดล เจนอักษร และสุวิทย์ มูลคำ, การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ (กรุงเทพฯ : บริษัทเอ็มเพอเรียล พี กรุ๊ป จำกัด, 2549), 13.

กิจกรรมที่โรงเรียนปฏิบัติ พิจารณาจากการร่วมมือในการพัฒนาชุมชน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน การให้บริการด้านวิชาการ และการให้บริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ ซึ่งมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการบริหารจัดการมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก²¹

การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ มีภารกิจจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา(ช่วงชั้นที่ 1-2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ช่วงชั้นที่ 3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ช่วงชั้นที่ 4) มีโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมด 142 โรงเรียน ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกำแพงแสน อำเภอดอนตูม จำนวนครู 2,798 คน นักเรียน 63,550 คน ผู้บริหาร 142 คน ครูผู้สอน 2,578 คน ผลจากการศึกษาวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 พบว่าการจัดการศึกษาในหน่วยงานเดียวกัน จำเป็นต้องมีระบบบริหารเพื่อประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียนเช่น การใช้อาคารสถานที่ ครู บุคลากร สื่อการสอน การจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ตลอดจนการรับนักเรียนเพื่อประกันโอกาสทางการศึกษาที่ทัดเทียมกัน และการแก้ปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรไม่เพียงพอ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับการกระจายอำนาจการบริหารโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดเขตพื้นที่โซนคุณภาพเพื่อจัดการศึกษาร่วมกันโดยพิจารณาจากสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง อำเภอ กำแพงแสน อำเภอดอนตูม และประกาศแนวปฏิบัติการบริหารโรงเรียนโซนคุณภาพ ได้แก่ 1) โซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย 2) โซนคุณภาพราชินีบูรณะ 3) โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย 4) โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา 5) โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา 6) โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน 7) โซนคุณภาพคงทองวิทยา 8) โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา

การบริหารโซนคุณภาพมีคณะกรรมการบริหาร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นประธานและคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ตามประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในการบริหารจัดการศึกษาดำเนินตามขอบข่ายภารกิจจัดการศึกษาตาม

²¹เมตต์ เมตต์การุณจิต, การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม (กรุงเทพฯ : นู๊คพอยท์ , 2550), 264.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแนวทางการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ตามอำนาจหน้าที่เพื่อพัฒนาคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน โชนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 มีขอบข่ายภารกิจการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในการบริหารจัดการศึกษา 4 ด้าน²² ดังนี้

การบริหารวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารสถานศึกษาโดยการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงความสำคัญและขอบข่ายภารกิจการบริหารวิชาการไว้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนร่วมได้เสียทุกฝ่ายสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอกเพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนกำหนดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้อันสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และให้สถานได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระหว่างบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆอย่างกว้างขวาง

²²สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 รายงานการวิจัยการศึกษากิจการการบริหารจัดการและการนิเทศโชนคุณภาพ (นครปฐม : นครปฐม เขต 1, 2549), 58.

ขอบข่ายและภารกิจ

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ศึกษา 5) การพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริม ความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่น

การบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณ หมายถึงการปฏิบัติงานการเงินของหน่วยงานของรัฐให้ถูกต้อง โดยยึดหลักระเบียบ กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีที่กำหนด

กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงความสำคัญและขอบข่ายภารกิจการบริหารงาน งบประมาณของสถานศึกษา คือ มุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้ บริหารเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระคล่องตัวโปร่งใส ตรวจสอบได้
2. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างพอเพียงและมี ประสิทธิภาพ

ขอบข่ายและภารกิจ

1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ 3) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน 4) การระดมทรัพยากรและ การลงทุนเพื่อการศึกษา 5) การบริหารการเงิน 6) การบริหารการบัญชี 7) การบริหารพัสดุและ สินทรัพย์

การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับบุคคลในการทำงานในหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้ได้บุคคลมาปฏิบัติงานตามที่ต้องการและให้บุคคลได้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงความสำคัญ และขอขยายภารกิจการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีตระภายได้ กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้องรวดเร็ว ตามหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ
4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่ายและภารกิจ

- 1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) วินัยและการรักษาวินัย 5) งานออกจากราชการ
- การบริหารทั่วไป**

งานบริหารทั่วไป หมายถึง การวางแผนปฏิบัติการ การจัดระบบสารสนเทศ การบริหารงานทั่วไป การสื่อสารคมนาคม การประชาสัมพันธ์ และงานที่สนับสนุนส่งเสริมงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงความสำคัญและขอบข่ายภารกิจการบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การบริหารสนับสนุนส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้ปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบง่ายมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อมิสศรีธธา และให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

ขอบข่ายและภารกิจ

1) การดำเนินงานธุรการ 2) งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การพัฒนาระบบเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ 4) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 6) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 7) การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป 8) การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 9) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 10) การรับนักเรียน 11) การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย 12) การส่งเสริมกิจการนักเรียน 13) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 14) การส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรและหน่วยงานอื่น 15) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน 16) งานบริการสาธารณะ 17) งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น ๆ ที่มอบหมาย²³

²³กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546), 33 – 73.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

วีระศักดิ์ รัชย์โพธิวงศ์ ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 145 คน ผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารได้พัฒนาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม อยู่ในเกณฑ์มากถึง 7 ด้าน ซึ่งได้แก่ 1) หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) การเรียนการสอน 3) วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน 4) การวัดผลและประเมินผล 5) ห้องสมุด 6) การนิเทศภายใน และ 7) การประชุมอบรมทางวิชาการ และเมื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดเท่ากัน ไม่พบว่า มีความแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน²⁴

วัฒนา ชงภักดิ์ ได้ศึกษาวิจัย การบริหารงานธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษาถึงผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายธุรการ จำนวน 128 คน ผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่มีการบริหารงานธุรการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ งานพัสดุ งานสารบรรณปฏิบัติได้ตามระเบียบ งานการเงินและบัญชี มีระบบรับจ่ายถูกต้องเป็นปัจจุบัน และปัญหาในการบริหารงานธุรการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบไม่เพียงพอ²⁵

²⁴วีระศักดิ์ รัชย์โพธิวงศ์, “การพัฒนาการบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี”(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544), 57-72.

²⁵วัฒนา ชงภักดิ์, “การบริหารงานธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดชัยภูมิ” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544), 45-78.

ดิเรก วรรณเศียร ได้ศึกษาวิจัยแบบจำลองที่เสนอเป็นแบบสมบูรณ์ (Comprehensive Model) ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ครอบคลุมภารกิจของโรงเรียนทุกด้านสอดคล้องกับสาระที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยมีองค์ประกอบดังนี้ 1) ส่วนนำได้แก่วัตถุประสงค์ของแบบจำลอง คุณลักษณะของโรงเรียนในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวคิด หลักการ องค์ประกอบของแบบจำลองและเงื่อนไขในการนำแบบจำลองไปใช้ 2) การวางแผนประกอบด้วยแผนกลยุทธ์ การวางแผนงบประมาณ การจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปี 3) การจัดองค์การ ได้แก่การจัดโครงสร้างการบริหาร การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนกลไกการบริหารโรงเรียน ภารกิจการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร บริหารทั่วไป 4) การนำได้แก่ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารโดยคณะบุคคล การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การจัดการความขัดแย้ง 5) การควบคุมระบบ ประกอบด้วย การประเมินผล การประกันคุณภาพภายในและภายนอก 6) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน²⁶

ไพบุลย์ คุณชมพู่ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลำพูน พบว่าการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลในเรื่อง ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน โดยกำหนดหน้าที่ของแต่ละคนไว้ชัดเจน มีการกำหนดนโยบายในการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งการศึกษาต่อหรือการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง มีการให้ความรู้เรื่องระเบียบวินัยแก่บุคลากรตลอดจนส่งเสริมให้ทุกคนได้ปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัย มีการกำหนดนโยบายชัดเจนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรมและมีการนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปีต่อไป ส่วนปัญหาที่พบคือบุคลากรไม่เพียงพอ ครูสายผู้สอนมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก

²⁶ดิเรก วรรณเศียร, “การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545), 50-87.

นอกจากการสอนปกติ ขาดงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากร และบุคลากรไม่มีวินัยในตนเอง และการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน²⁷

จู่ไรรัตน์ บ้านปานเกร็ด ได้ศึกษาวิจัยความพร้อมของการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 431 คน ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความพร้อมในการบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดทำหลักสูตร การพัฒนาการสอน ด้านการบริหารงบประมาณ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการจัดงบประมาณตามแผนงานและการจัดงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ด้านการบริหารงานบุคคลมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ พัฒนาระบบบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การประกันคุณภาพภายใน การจัดทำระบบบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและความสัมพันธ์กับชุมชน²⁸

อนันต์ เพียรพานิช ได้ศึกษาวิจัยการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานรูปแบบครูและชุมชนมีบทบาทหลักตามความคิดเห็นของครูและผู้นำชุมชนกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่พัฒนา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าครูและผู้นำชุมชนเห็นด้วยกับการนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานรูปแบบครูและชุมชนมีบทบาทหลัก ซึ่งผลการศึกษายังอยู่ในระดับมาก ได้แก่การบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ และด้านบุคลากรตามลำดับ ส่วนการบริหารด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ครูและผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นต่อปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในรูปแบบการบริหารทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านวิชาการ ครูและผู้นำชุมชนเห็นว่าบุคลากรในท้องถิ่นขาดความพร้อม โดยเฉพาะด้านความรู้ และความแตกต่างด้านการศึกษาของครูและผู้นำชุมชน การจำกัดสิทธิ์ในการเลือกซื้อสื่อตำราเรียน ซึ่งโรงเรียนไม่สามารถเลือกได้ตามความต้องการของโรงเรียน มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอในการศึกษาค้นคว้า 2) ด้านงบประมาณ ครูและผู้นำชุมชนเห็นว่ามีปัญหาในการจัดหางบประมาณเข้าอุดหนุนโรงเรียนและการจัดสรรงบประมาณไม่โปร่งใสเป็นธรรม ปัญหาขาด

²⁷ไพบุลย์ คุณชมพู่, “การบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลำพูน” (การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545), 58-86.

²⁸จู่ไรรัตน์ ปานบ้านเกร็ด, “ความพร้อมในการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546), 42-80.

การสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) ด้านบุคลากร ครูและผู้นำชุมชนเห็นว่า มีปัญหาบุคลากรและผู้นำชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ปัญหาการบรรจุแต่งตั้งครู และลูกจ้างประจำ มีปัญหาการพิจารณาคุณและโทษโดยสถานศึกษา 4) ด้านการบริหารทั่วไป ครูและชุมชนเห็นว่า มีปัญหาเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา และปัญหาในการมีส่วนร่วมในการกำหนดธรรมนูญโรงเรียน²⁹

ประนอม บุตรแขก ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกระบี่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าแผนงานโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกระบี่ จำนวน 238 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยเป็นค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การบริหารงานวิชาการ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล 2) ด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การบริหารงบประมาณการเงิน งานพัสดุ ครุภัณฑ์ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสรรหาและการบรรจุบุคลากร ระบบการบริหารจัดการพัฒนาบุคลากร 4) ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก ได้แก่ งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานชุมชนสัมพันธ์ งานธุรการและงานสารบรรณ งานทะเบียน สถิติและรายงาน ส่วนประเด็นปัญหาพบดังนี้ ปัญหาการบริหารวิชาการ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กมีบุคลากรน้อยต้องทำงานหลายหน้าที่ 2) ปัญหาางงบประมาณ ได้แก่ โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุน ทำให้การบริหารโรงเรียนไม่ได้ผล 3) ปัญหาด้านการบริหารบุคคล ได้แก่ บุคลากรใช้เวลาปฏิบัติงานเพิ่มกว่าเวลาปกติในแต่ละวัน 4) ปัญหาการบริหารทั่วไป ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีเวลาให้กับโรงเรียน³⁰

²⁹อนันต์ เพียรพานิช, “การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานรูปแบบครูและชุมชนมีบทบาทหลักตามความคิดเห็นของครูและผู้นำชุมชนกลุ่มโรงเรียนขามใหญ่พัฒนา จังหวัดอุบลราชธานี” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2546), 48-80.

³⁰ประนอม บุตรแขก, “ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกระบี่” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546), 53-98.

สุทธิพงษ์ จุฑาทิพย์ ศึกษาวิจัยการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานรูปแบบครูและชุมชน มีบทบาทหลักตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นความเป็นไปได้ต่อการนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน รูปแบบครูและชุมชนมีบทบาทหลักในการบริหารจัดการศึกษาในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารบุคคล³¹

วีณา ไหมคง ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป พบว่าในการบริหารในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุดเป็นรายชื่อมีการบริหารวิชาการคือการพัฒนาหลักสูตรให้สนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ด้านการบริหารงบประมาณคือจัดการเงินในและนอกงบประมาณให้มีระบบการทำบัญชีที่ดี การบริหารงานบุคคล คือ บริหารงานบุคคลตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และด้านการบริหารทั่วไปคือ จัดบุคลากรรับผิดชอบงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เมื่อเปรียบเทียบกับขนาดของโรงเรียนพบว่าการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน ส่วนการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป สำหรับด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด³²

³¹สุทธิพงษ์ จุฑาทิพย์, “การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน รูปแบบครูและชุมชนมีบทบาทหลักตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมราฐจังหวัดอุบลราชธานี” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2546), 48-90.

³²วีณา ไหมคง, “การบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , 2547) , 47-89.

ณรงค์ เนียมพลอย ได้ศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารโรงเรียนกรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลลำเพยพรรณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 79 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ในด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป อยู่ระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเรียงอันดับสูงสุดเป็นรายข้อดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ และการบริหารวิชาการ ข้อเสนอแนะคือด้านการบริหารวิชาการควรพัฒนาหลักสูตรให้สนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โรงเรียนควรประเมินการใช้หลักสูตร ด้านบริหารงานบุคลากรควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีมิติสัมพันธ์ ผู้ปกครองมีส่วนร่วม นิเทศกำกับติดตาม ส่วนการบริหารทั่วไปโรงเรียนโรงเรียนควรมีการพัฒนาระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดสภาพสิ่งแวดล้อม เช่น สนามกีฬา³³

สมนึก พูนสิน ศึกษาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของอำเภอบางแพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารและครู จำนวน 58 คน ผลการศึกษาค้นพบว่า 1) การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของอำเภอบางแพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ตามลำดับดังนี้ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารวิชาการ ส่วนการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง และ 2) แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของอำเภอบางแพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 เสนอแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำ เสริมกำลังใจให้บุคลากรและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน³⁴

³³ณรงค์ เนียมพลอย, “แนวทางการบริหารโรงเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลลำเพยพรรณ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548), 67-94.

³⁴สมนึก พูนสิน, “การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของ อำเภอบางแพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2” (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548), 66-84.

ชาญกิจ ชุติเดโช ได้ศึกษาวิจัยการดำเนินงานในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดัง เขต 1 ประชากรที่ใช้คือผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดัง เขต 1 จำนวน 148 คน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดัง เขต 1 ประชากรที่ใช้คือผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดัง เขต 1 จำนวน 148 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดัง เขต 1 มีการดำเนินงานในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อยู่ในระดับมากเต็มรูปแบบเป็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาแยกตามการบริหารงานใน 6 ด้าน ดังนี้ คือด้านการปรับโครงสร้างและระบบบริหารจัดการ ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครู ด้านการบริหารจัดการเรื่องนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารทรัพยากร และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านบริหารการจัดการเรื่องนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยบางส่วน เรื่องที่มีการดำเนินงานอยู่ระดับน้อย คือ เปิดโอกาสคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลเพื่อใช้ในโรงเรียนและการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาจากสถาบันที่ผู้เชี่ยวชาญได้ผลิตขึ้นมาใช้ในการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียน³⁵

วิมลพรรณ บุญรักษาทรัพย์ ได้ศึกษาวิจัยการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารและครู จำนวน 240 คน ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือการบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป

³⁵ชาญกิจ ชุติเดโช, “การดำเนินงานในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดัง เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548), 48-79.

การบริหารวิชาการ และการบริหารงานบุคคล เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน³⁶

เสรี พุทธปาน ได้ศึกษาวิจัยการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองลำพูน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องเป็นแนวเดียวกันว่า การปฏิบัติงานการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านปัญหาผู้บริหารและครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นว่า การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียน คือ การปรับองค์กรสู่ความเปลี่ยนแปลง การปรับระบบราชการและการปฏิรูปการศึกษา บุคคลในหน่วยงานมีความพร้อมไม่สมบูรณ์ ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการประสานงานทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงานเกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนระบบราชการและการปฏิรูปการศึกษา ควรจัดการอบรม³⁷

มานิช เกิดเกลื่อน ได้ศึกษาวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวราชบุรีธานี เขต 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุวราชบุรีธานี พบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใน 4 ด้าน ดำเนินการมาก คือ 1) ด้านวิชาการ มีการเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร 2) ด้านงบประมาณจัดตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างและตรวจรับพัสดุ 3) ด้านบุคลากร มีการมอบหมายงาน โครงการให้ครูรับผิดชอบชัดเจนทั่วถึง 4) ด้านบริหารทั่วไป มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาภาคเรียนละสองครั้ง ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ 1) ด้าน

³⁶วิมลพรรณ บุญรักษาทรัพย์, “การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548), 55-78.

³⁷เสรี พุทธปาน, การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองลำพูน[online]. Accessed. 1.1 February 2006. Available from <http://www.riclib. Nret.go.th/abs/t159010.pdf>

วิชาการ ครูขาดทักษะการผลิตสื่อ 2) ด้านงบประมาณ โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุน ด้านบุคลากรครูไม่เพียงพอตามเกณฑ์ ด้านบริหารทั่วไป คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีเวลาร่วมกิจกรรม และโรงเรียน ขาดอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ³⁸

จูลี อุไรวัฒนา ได้ศึกษาวิจัยสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และเขต 2 พบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานราชบุรี เขต 1 และเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) เมื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และเขต 2 ตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ ในการทำงาน และตำแหน่งหน้าที่การงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน และจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าในภาพรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริหารงานบุคคล 3) การพัฒนา การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และเขต 2 คือ ควรให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ³⁹

³⁸มาโนช เกิดเกลื่อน, สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี [online].accessed. 1. February 2006. Available from <http://www.riclib.Nret.go.th/abs/t146525.pdf>

³⁹จูลี อุไรวัฒนา, การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และเขต 2. [online]. accessed.1. February 2006. Available from <http://www.riclib.Nret.go.th/abs/pdf/>

งานวิจัยต่างประเทศ

ปาร์ค ของ ปิล (Park Jong Pil) ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุมชนโรงเรียนที่ปกครองตนเอง : การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในเกาหลี) ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการโรงเรียนไม่มีบทบาทตามที่คาดหวัง อำนาจการตัดสินใจด้านหลักสูตรประกอบด้วย บุคลากรยังคงอยู่ที่ส่วนกลาง รัฐบาลและเขตการศึกษาไม่ได้กระจายอำนาจให้โรงเรียนเท่าที่ควร ผลการวิจัยยังระบุว่าความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อครูและผู้ปกครองมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ มากที่สุด บทบาทหน้าที่เหล่านี้ต้องถูกกำหนดไว้ในนโยบายทุกระดับ⁴⁰

คริสตินา ฮาว์น อีเวอร์สัน (Christina Joann Iverson) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษารายกรณีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า SBM ไม่ได้เกิดขึ้นจากภายในโรงเรียนแต่ถูกสั่งการลงมาจากรัฐ โดยในเบื้องต้นโรงเรียนเพียงรับรู้ทำให้โรงเรียนตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม ครูใหญ่ของโรงเรียนมีความเข้าใจดีว่าผู้บริหารและคณะกรรมการโรงเรียนมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายมากขึ้น จำนวนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนเพิ่มขึ้น การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่จะประสบความสำเร็จต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมในโรงเรียน ต้องออกกฎหมายที่ทำให้เกิดการกระจายอำนาจอย่างจริงจัง และมีธรรมเนียมหรือแผนแม่บทในระดับโรงเรียนอย่างชัดเจน⁴¹

โรเบิร์ต เจมส์ วิลสัน (Robert James Wilson) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใน Alberta : การรับรู้ของผู้นำในโรงเรียนของรัฐ ค.ศ. 1994-1997 ผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เกิดจากผู้นำในโรงเรียนมีบทบาทในการตัดสินใจ เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชน และพัฒนาการสื่อสาร ผู้นำใช้ภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน หรืออำนวยความสะดวก ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนรู้สึกพอใจกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน⁴²

⁴⁰Jong Pil. Park, "Creating an Autonomous School Community : School-Based Management in Korea," Dissertation Abstracts International, 61, 11A (2000) :.239.

⁴¹Joann Christina Iverson, "School-Based Management: A Case Study," Dissertation Abstracts International, 62-05 A (2001) :.192.

⁴²Robert James Wilson, "School-Based Management in Alberta: Perceptions of Public School Leaders 1994-1997," Dissertation Abstracts, International, 62-03 A (2001) :.337.

เอลเลน (Allen) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการเปลี่ยนแปลง ตามการรับรู้ของครูใหญ่ ครู และบุคลากรสายสนับสนุนในโรงเรียนประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงการบริหารโรงเรียนทั้งทางบวกและทางลบครูใหญ่ ครู บุคลากรสายสนับสนุนในโรงเรียนประถมศึกษา รัฐแคลิฟอร์เนีย (California) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ครูใหญ่มีความเห็นว่า SBM ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์การสื่อสาร และมีความร่วมมือมากขึ้น ส่วนครูมีความเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย สำหรับบุคลากรสายสนับสนุนเห็นว่ามีความร่วมมือกันมากขึ้นในกระบวนการตัดสินใจ และมีข้อเสนอแนะ 1) ควรมีการทดลองใช้รูปแบบ SBM ให้เหมาะสม 2) ควรพัฒนาบุคลากรระหว่างปฏิบัติงานในทุกระดับ 3) ควรเพิ่มความร่วมมือระหว่างเขตการศึกษาและสหภาพครูเกี่ยวกับการกระจายอำนาจแก่โรงเรียน โดยมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ครู⁴³

อาร์โนลด์ เอ็น แอดเลอร์ (Arnold N. Adler) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีผลกระทบต่อการทำงานของครู ผลการวิจัยพบว่า 1) การให้อำนาจโรงเรียนคือการให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหาร การสนับสนุนและการทำงานเป็นทีม 2) ปัจจัยกระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมใน SBM คือการร่วมมือทำงานและความก้าวหน้าทางอาชีพของครู การพัฒนาของโรงเรียน และการสื่อสารของโรงเรียน 3) สิ่งที่ทำทลายให้ครูมีส่วนร่วม คือ ครูได้ร่วมสร้างฉันทามติในเรื่องสำคัญของโรงเรียน 4) การตัดสินใจระดับโรงเรียนมี 5 ด้าน คือ การวางแผน การดำเนินงาน การพัฒนาครู การบริหารบุคคล และการบริหารงบประมาณ 5) สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการทำงานเป็นทีม คือ การสื่อสารสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกโดยผู้บริหาร 6) ปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจ คือการมีส่วนร่วมของบุคลากร 7) ครูมีความรู้สึกรับอำนาจจากการมีส่วนร่วมและได้รับการสนับสนุน⁴⁴

⁴³Marie E. Allen , “School Based Management : Resulting Changes as Perceived by Elementary School Principals Teachers and Support Personnel,”. [online]. accessed.1. February 2007. Available from <http://www.riclib.Nret.go.th/abs/pdf/>

⁴⁴Arnold N. Adler, “A Study of Teacher Teachers’ Perceptions of School-Based Management’s Impact on Teacher Empowerment,”. [online]. accessed.1. February 2007. Available from <http://www.riclib.Nret.go.th/abs/pdf/>

บราวน์ (Brown) ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาและการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีสหสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานซึ่งมีความสำคัญทำให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับรู้หรือเรียนรู้การบริหารโรงเรียนเพิ่มขึ้น และทำให้เกิดประสิทธิภาพของโรงเรียนสูงขึ้น⁴⁵

กูด (Goode) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารโรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนรัฐบาลต่อสถานการณ์วิกฤติการเปลี่ยนแปลง ผลการวิจัยพบว่า การที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารแบบ SBM ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จได้แก่ การปรับโครงสร้างการบริหารโรงเรียน การกระจายอำนาจไปยังโรงเรียนในด้านงบประมาณ บุคลากร และวิชาการ โดยได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจากผู้เกี่ยวข้อง และปัจจัยอื่นๆได้แก่ความสัมพันธ์ของบุคลากร การกำหนดคกฏระเบียบแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมากที่สุด⁴⁶

มหาวิทยาลัยศิลปากร สรุป สงวนลิขสิทธิ์

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนมีประสิทธิผล (effective school) ต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคคลและหน่วยงานหลายฝ่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งจะต้องสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานและสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและสังคมตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีข้อกำหนดในการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจในหน่วยงานระดับปฏิบัติได้แก่โรงเรียนและเขต

⁴⁵Johnnie Anthony Brown, "An Evaluation of the Effects of School-Based Management on Perceived Principal and School Effectiveness at a Public Middle School" . [online]. accessed.1. February 2007. Available from <http://www.riclib.Nret.go.th/abs/pdf/>

⁴⁶Eileen Goode, "Site-Based Management in Public Education : A Challenge for Critical Pragmatism," [online], accessed. 1. February 2007. Available from <http://www.riclib.Nret.go.th /abs/pdf/>

พื้นที่การศึกษา ตามแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (school-based management :SBM) และแนวคิดการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล มีจุดมุ่งหมายให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็วและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ จึงจำเป็นต้องจัดระบบการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ มีการวางแผนและดำเนินการตามแผน กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (whole school approach) ซึ่งได้รับการส่งเสริมให้นำมาใช้ในโรงเรียน และสอดคล้องกับการบริหารโรงเรียน โชนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องดำเนินการและมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ส่งเสริมพัฒนาด้านความรู้ คุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ตลอดจนจัดให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ นอกจากนี้มีการดำเนินการลักษณะแนวคิดเดียวกับโรงเรียนในกำกับของรัฐ (charter school) มีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันมีกฎหมายรองรับโดยเฉพาะ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 บัญญัติให้สถานศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล และดำเนินการบริหารโรงเรียนตามหลักการจัดโรงเรียนแบบสหวิทยาเขตของกรมสามัญศึกษาเพื่อแก้ปัญหาโดยมุ่งให้เกิดความเชื่อมโยงของการศึกษาแต่ละระดับ ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาอื่นๆ เพื่อให้บริการสนองตามความต้องการและยกระดับให้การศึกษาทั้งระบบมีคุณภาพใกล้เคียงกัน ประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อของนักการศึกษา คือ “การศึกษาเพื่อคนทุกคนและคนทุกคนมีหน้าที่เพื่อการศึกษา (Education for All and for Education)” ซึ่งเป็นการบริหารโรงเรียนแบบกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาทั้งวิชาการ งบประมาณ งานบุคคลและบริหารทั่วไป ทำให้สถานศึกษามีอิสระมีความคล่องตัวในการบริหารตนเองมากขึ้น เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการกระจายอำนาจของประเทศไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สอดคล้องกับแนวคิดของ UNESCO เพราะเป็นรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญกับการมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 และ 2) ความแตกต่างของการบริหารโรงเรียนโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา(descriptive research) โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 104 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 5 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 1 คน รองผู้บริหาร 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ 2 คนและครู 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 520 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัยเป็นการศึกษาสภาพปัญหาข้อมูลสารสนเทศ วรรณกรรม เอกสารทางวิชาการ บทความ กฎหมายและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียบเรียงผลงานจัดทำโครงการวิจัยนำเสนอต่อภาควิชาการบริหารการศึกษา เพื่อขออนุมัติโครงการจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจัดสร้างเครื่องมือ ทดสอบเครื่องมือ และปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือ นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ในระเบียบวิธีวิจัย แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

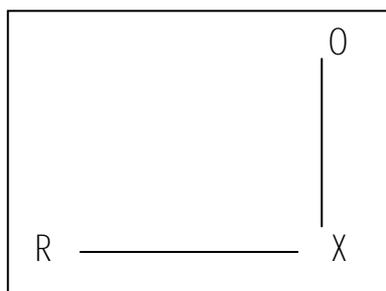
ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัยนำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่กรรมการควบคุมเสนอแนะ จัดพิมพ์และส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ที่ศึกษาสภาวะการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

R หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
X หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา
O หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 1 ใน 8 โชนคุณภาพ คือ โชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย 15 โรงเรียน โชนคุณภาพ ราชนิบุรณะ 7 โรงเรียน โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย 17 โรงเรียน โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา 20 โรงเรียน โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา 25 โรงเรียน โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน 31 โรงเรียน โชนคุณภาพกองทัพวิทยา 15 โรงเรียน และโชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา 12 โรงเรียน รวม 142 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เกรซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)¹ และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 104 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน รองผู้บริหาร 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ 2 คน และครู 1 คน รวมทั้งสิ้น 520 คน ดังตารางที่ 1

---

¹Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, "Determining Sampling Size for Research Activities," Educational and Psychological Measurement, 30, 3(Autumn 1970) : 608.

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามขนาดโรงเรียน

โซนคุณภาพ / ขนาดโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง				ผู้ให้ข้อมูล				
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	ผู้ บริหาร	รองผู้ บริหาร	หน. กลุ่ม สาระ	ครู	รวม
พระปฐมวิทยาลัย	2	5	8	15	1	4	6	11	11	11	22	11	55
ราชินีบูรณะ	1	-	6	7	1	-	4	5	5	5	10	5	25
สิรินธรราช วิทยาลัย	5	5	7	17	4	4	5	12	12	12	24	12	60
ศรีวิชัยวิทยา	4	7	9	20	3	5	7	15	15	15	30	15	75
กำแพงแสนวิทยา	8	11	6	25	6	8	4	18	18	18	36	18	90
มัธยมฐานบิน กำแพงแสน	7	15	9	31	5	11	7	23	23	23	46	23	115
คททองวิทยา	7	5	3	15	5	4	2	11	11	11	22	11	55
บ้านหลวงวิทยา	3	6	3	12	2	5	2	9	9	9	18	9	45
รวม	37	54	51	142	27	41	36	104	104	104	208	104	520

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน อายุราชการ

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล ในการบริหารและการจัดการศึกษา 4 ด้าน ดังนี้

2.1 **การบริหารวิชาการ** หมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2.2 **การบริหารงบประมาณ** หมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตามประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

2.3 **การบริหารงานบุคคล** หมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหา และการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ

2.4 **การบริหารทั่วไป** หมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม การจัดสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการ

ส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ประสานงานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน และงานที่ได้รับมอบหมายตามนโยบายในการปฏิรูปการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียนใน โชนคุณภาพ จำนวน 1 ฉบับ สอบถามผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระ และครู แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) จำแนกเป็นเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน อายุราชการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียนใน โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 1 ตามแนวทางการบริหาร โรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ^๔ ซึ่งครอบคลุมการบริหารงาน 4 ด้าน ได้แก่การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาจากแบบสอบถามของวิมลพรรณ บุญรักษาทรัพย์ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (rating scale) ของไลเคิร์ต (Likert)^๒ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ มีความหมาย ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง การบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด
มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน
- ระดับ 4 หมายถึง การบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ อยู่ในระดับมาก
มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน
- ระดับ 3 หมายถึง การบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง
มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน
- ระดับ 2 หมายถึง การบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ อยู่ในระดับน้อย
มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน
- ระดับ 1 หมายถึง การบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ อยู่ในระดับน้อยที่สุด
มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

^๒Rensis Likert, New Pattern of Management (New York : McGraw-Hill, 1961), 74.

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้
 ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำราทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการแนวคิด
 ทฤษฎี แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 2 นำเครื่องมือที่พัฒนาแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบ
 คุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และประเมินความสอดคล้องของ
 แบบสอบถามด้วยการหาค่าตรงกันความสอดคล้องของเครื่องมือโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item
 Objective Congruence)

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารและ
 ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 6 โรงเรียนๆ
 ละ 5 คน จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของ
 ครอนบาค (Cronbach)³ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.99

การรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อให้บัณฑิต
 วิทยาลัยทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ที่เป็น
 กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือจากครูและผู้บริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ เพื่อ
 ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ และนัดหมายวันรับแบบสอบถาม ด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับจากโรงเรียนมาตรวจสอบความเรียบร้อยทุกฉบับ เพื่อให้ได้
 ข้อมูลที่สมบูรณ์อย่างแท้จริง ซึ่งรวบรวมแบบสอบถามได้ครบจำนวน 520 ฉบับ จากนั้นนำมา
 วิเคราะห์

³Lee J. Cronbach, Essentials of Psychological Testing, 3rd ed. (New York : Harper and
 Row Publisher , 1981), 161.

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยกำหนดให้สถานศึกษาเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูเป็นผู้ตอบแบบสอบถามโดยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์และข้อคำถามในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการที่นำเสนอ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับใด โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ในการวิเคราะห์ระดับการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ถือว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลอยู่ในช่วงใด แสดงว่าการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นแบบนั้น โดยนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสต์ (Best)⁴ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

⁴John W, Best, Research in Education, 4th ed. (Englewood cliffs : Prentice-Hall , 1978),

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างการบริหารโรงเรียนแต่ละ โชนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว(One – way analysis of variance : ANOVA)หลังจากนั้นเมื่อพบความแตกต่างใช้การเปรียบเทียบของเซฟเฟ้ (Scheffe Method)

สรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และ2) ความแตกต่างของการบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนใน โชนคุณภาพในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 104 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู จำนวน 520 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ตามภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ตามแนวทางการบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล 4 ด้าน ได้แก่การบริหารวิชาการ การบริหาร งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way analysis of variance : ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe Method)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ และความแตกต่างของการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ตามภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามแนวทางการบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 104 โรงเรียน จำนวน 520 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาครบจำนวน 520 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบระดับการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe Method)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอน จำนวน 520 คน จาก 104 โรงเรียน จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง และอายุราชการ ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ ผลปรากฏดังรายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	221	42.50
1.2 หญิง	299	57.50
รวม	520	100.00
2. อายุ		
2.1 อายุต่ำกว่า 30 ปี	13	2.50
2.2 อายุ 31-40 ปี	55	10.58
2.3 อายุ 41 ปีขึ้นไป	452	86.92
รวม	520	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	18	3.46
3.2 ปริญญาตรี	399	76.73
3.3 ปริญญาโท	102	19.62
3.4 ปริญญาเอก	1	0.19
รวม	520	100.00
4. ตำแหน่ง		
4.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	104	20.00
4.2 รองผู้อำนวยการ	104	20.00
4.3 หัวหน้ากลุ่มสาระ	208	40.00
4.4 ครูปฏิบัติการสอน	104	20.00
รวม	520	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

5. ประสบการณ์การทำงาน		
5.1 1-5 ปี	77	14.81
5.2 6-10ปี	62	11.92
5.3 11 ปีขึ้นไป	381	73.27
รวม	520	100.00
6. อายุราชการ		
6.1 น้อยกว่า 11 ปี	41	7.89
6.2 ระหว่าง 11 – 20 ปี	66	12.69
6.3 21 ปีขึ้นไป	413	79.42
รวม	520	100

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2 พบว่าแบบสอบถามในการวิจัยเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีจำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 ส่วนเพศชาย จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 มีอายุระหว่าง 41 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 452 คน คิดเป็นร้อยละ 86.92 รองลงมาได้แก่ อายุ 31-40 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 10.58 และอายุน้อยกว่า 30 ปีมีน้อยที่สุดจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 จบปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 399 คน คิดเป็นร้อยละ 76.73 รองลงมาได้แก่ปริญญาโท จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 19.62 ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 3.46 ส่วนปริญญาเอกน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.19 เป็นครูหัวหน้ากลุ่มสาระ มากที่สุดจำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน และครู จำนวน 104 คน เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 20.00 มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในตำแหน่ง 11 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 381 คน คิดเป็นร้อยละ 73.27 รองลงมา ระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 14.81 ส่วนผู้ดำรงตำแหน่ง 6-10 ปี มีน้อยสุด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 11.92 มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไปมีมากที่สุด จำนวน 413 คน คิดเป็นร้อยละ 79.42 รองลงมา ระหว่างอายุ 11-20 ปี มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 12.69 และอายุราชการน้อยกว่า 11 ปี มีน้อยที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 7.89

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบระดับการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

การวิเคราะห์ระดับการบริหาร โรงเรียนโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม
เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) โดยนำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ไป
เทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวม

N=104

การบริหารโรงเรียนโซนคุณภาพ	($\bar{X}$)	(SD.)	ค่าระดับ
1. การบริหารวิชาการ	3.80	0.71	มาก
2. การบริหารงบประมาณ	3.87	0.79	มาก
3. การบริหารงานบุคคล	3.69	0.76	มาก
4. การบริหารทั่วไป	3.84	0.63	มาก
รวม	3.79	0.62	มาก

จากตารางที่ 3 การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน
($\bar{X}$ = 3.79, S.D.= 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียง
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X}$ = 3.87, S.D.= 0.79) ด้านการ
บริหารทั่วไป ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = 0.63) ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X}$ = 3.80, S.D.= 0.71) และด้าน
การบริหารงานบุคคล ($\bar{X}$ = 3.69, S.D.= 0.76)

การวิเคราะห์ระดับการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นรายชื่อ ในด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำไปเปรียบเทียบระหว่างโซนคุณภาพกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 4 - 7

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับการบริหารวิชาการ

การบริหารโรงเรียน	โชนคุณภาพ												รวม		
	พระปฐมวิทยาลัย			ราชินีบูรณะ			สิรินธรราชวิทยาลัย			ศรีวิชัยวิทยา			$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ			
การบริหารวิชาการ															
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น	3.67	0.47	มาก	4.28	0.79	มาก	3.93	0.78	มาก	3.67	0.91	มาก	3.83	0.79	มาก
2. การพัฒนาระบบการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.76	0.58	มาก	4.44	0.65	มาก	3.92	0.74	มาก	3.88	0.87	มาก	3.87	0.70	มาก
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	3.75	0.48	มาก	4.20	0.82	มาก	3.73	0.78	มาก	3.36	1.01	ปานกลาง	3.62	0.95	มาก
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษา	3.58	0.71	มาก	4.16	0.80	มาก	3.70	0.87	มาก	3.76	0.85	มาก	3.36	1.04	ปานกลาง
5. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อวีดิทัศน์และเทคโนโลยีสื่ออย่างหลากหลาย	3.87	0.61	มาก	4.44	0.65	มาก	4.00	0.76	มาก	3.79	0.96	มาก	3.83	0.82	มาก
6. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย	3.98	0.71	มาก	4.28	0.74	มาก	3.87	0.75	มาก	3.75	0.90	มาก	3.82	0.96	มาก
7. นิเทศงานวิชาการในรูปแบบที่หลากหลาย	3.60	0.60	มาก	4.20	0.82	มาก	3.62	0.74	มาก	3.47	0.91	ปานกลาง	3.38	1.12	ปานกลาง
8. จัดวิชาการและวิชาชีพโดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน	3.64	0.78	มาก	4.16	0.80	มาก	3.80	0.80	มาก	3.57	0.90	มาก	3.85	0.78	มาก
9. ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.93	0.66	มาก	4.32	0.69	มาก	4.02	0.70	มาก	3.85	0.88	มาก	4.00	0.78	มาก
10. ส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	3.56	0.96	มาก	4.08	0.91	มาก	3.33	0.82	ปานกลาง	3.50	0.97	มาก	3.69	0.76	มาก
11. สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ	3.55	0.66	มาก	4.24	0.78	มาก	3.58	0.62	มาก	3.53	0.81	มาก	3.94	0.69	มาก
12. สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.47	0.69	ปานกลาง	4.20	0.71	มาก	3.65	0.78	มาก	3.41	0.92	ปานกลาง	3.81	0.75	มาก
รวม	3.69	0.46	มาก	4.25	0.65	มาก	3.75	0.58	มาก	3.61	0.74	มาก	3.80	0.71	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การบริหารโรงเรียน	โชนคุณภาพ												รวม			
	กำแพงแสนวิทยา			มัธยมฐานบินกำแพงแสน			คงทองวิทยา			บ้านหลวงวิทยา			$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ				
การบริหารวิชาการ																
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น	3.59	0.63	มาก	3.84	0.52	มาก	4.02	0.80	มาก	3.96	0.77	มาก	3.83	0.79	มาก	
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.92	0.78	มาก	4.08	0.62	มาก	4.16	0.83	มาก	4.13	0.84	มาก	3.87	0.70	มาก	
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	3.66	0.67	มาก	3.81	0.65	มาก	3.73	0.89	มาก	3.71	0.92	มาก	3.62	0.95	มาก	
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษา	3.60	0.78	มาก	3.90	0.68	มาก	3.85	0.93	มาก	3.73	0.89	มาก	3.36	1.04	ปานกลาง	
5. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย	3.72	0.75	มาก	4.10	0.68	มาก	3.96	0.92	มาก	3.89	0.87	มาก	3.83	0.82	มาก	
6. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย	3.74	0.86	มาก	3.95	0.78	มาก	3.89	0.90	มาก	3.84	0.88	มาก	3.82	0.96	มาก	
7. นิเทศงานวิชาการในรูปแบบที่หลากหลาย	3.43	0.72	ปานกลาง	3.78	0.62	มาก	3.76	0.86	มาก	3.60	0.89	มาก	3.38	1.12	ปานกลาง	
8. จัดวิชาการและวิชาชีพโดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน	3.56	0.72	มาก	3.72	0.84	มาก	3.71	0.96	มาก	3.58	0.92	มาก	3.85	0.78	มาก	
9. ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.73	0.73	มาก	4.03	0.55	มาก	3.84	0.96	มาก	3.73	0.96	มาก	4.00	0.78	มาก	
10. ส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	3.51	0.66	มาก	3.50	0.83	มาก	3.38	0.97	มาก	3.24	0.93	ปานกลาง	3.69	0.76	มาก	
11. สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ	3.52	0.82	มาก	3.56	0.62	มาก	3.44	1.01	มาก	3.11	0.97	ปานกลาง	3.94	0.69	มาก	
12. สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.53	0.84	มาก	3.61	0.68	มาก	3.53	1.03	มาก	3.36	0.90	ปานกลาง	3.81	0.75	มาก	
รวม	3.54	0.58	มาก	3.82	0.47	มาก	3.77	0.78	มาก	3.67	0.75	มาก	3.80	0.71	มาก	

จากตารางที่ 4 การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 1 โซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.69, S.D.= 0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย ($\bar{X}=3.98, S.D.= 0.71$) รองลงมาคือ ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.02, S.D.=0.70$) และ สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.47, S.D.= 0.69$)

โซนคุณภาพราชินีบูรณะ ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.25, S.D.=0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อเรียงลำดับ ดังนี้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริม และพัฒนาให้ครูใช้สื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย ($\bar{X}=4.44, S.D.=0.65$) รองลงมา คือ ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.32, S.D.=0.69$) และส่งเสริมเผยแพร่ ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{X}=4.08, S.D.=0.91$)

โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=3.75, S.D.=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}= 4.02, S.D.= 0.70$) รองลงมา คือ ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อ วัตกรรมการและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย ($\bar{X}=4.00, S.D.= 0.76$) และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33, S.D.= 0.82$)

โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.61, S.D.=0.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}= 3.88, S.D.=0.87$) รองลงมาคือ ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.85, S.D.= 0.88$) และการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36, S.D.=1.01$)

โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=3.54, S.D.=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=3.92, S.D.=0.78$) รองลงมาคือ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่าง

หลากหลาย ($\bar{X}=3.74, S.D.=0.86$) และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21, S.D.=0.66$)

โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82, S.D.=0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย ($\bar{X}=4.10, S.D.=0.68$) รองลงมาคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.08, S.D.=0.62$) และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.50, S.D.=0.83$)

โชนคุณภาพคทงทงวิทยา ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.77, S.D.=0.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.16, S.D.=0.83$) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ($\bar{X}=4.02, S.D.=0.80$) และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38, S.D.=0.97$)

โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.67, S.D.=0.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.13, S.D.=0.84$) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ($\bar{X}=4.02, S.D.=0.70$) และสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการกับหน่วยงานอื่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11, S.D.=0.97$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับการบริหารงบประมาณ

การบริหารโรงเรียน	โซนคุณภาพ												รวม			
	พระปฐมวิทยาลัย			ราชินีบูรณะ			สิรินธรราชวิทยาลัย			ศรีวิชัยวิทยา			$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ				
การบริหารงบประมาณ																
1. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ	3.58	0.66	มาก	4.04	0.73	มาก	3.85	0.68	มาก	3.77	0.85	มาก	3.83	0.74	มาก	
2. การจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ	3.84	0.71	มาก	4.28	0.79	มาก	4.08	0.65	มาก	3.88	0.84	มาก	3.82	0.77	มาก	
3. การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้งบประมาณและผลการดำเนินงาน	3.80	0.65	มาก	4.12	0.83	มาก	4.05	0.70	มาก	3.80	0.77	มาก	4.02	0.81	มาก	
4. การส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา	3.76	0.74	มาก	4.28	0.84	มาก	4.12	0.87	มาก	3.67	0.92	มาก	4.06	0.77	มาก	
5. การจัดทำระบบบัญชีการเงินใน และนอกงบประมาณ	4.02	0.71	มาก	4.44	0.65	มาก	4.05	0.70	มาก	3.87	0.84	มาก	3.80	0.78	มาก	
6. จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ	4.04	0.69	มาก	4.48	0.71	มาก	4.08	0.67	มาก	3.99	0.69	มาก	3.66	0.88	มาก	
7. จัดหา ควบคุม ดูแลตรวจสอบ บำรุงรักษาพัสดุให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน	3.82	0.61	มาก	4.20	0.65	มาก	3.87	0.75	มาก	3.88	0.84	มาก	3.73	0.79	มาก	
รวม	3.83	0.58	มาก	4.26	0.60	มาก	4.01	0.62	มาก	3.83	0.71	มาก	3.87	0.79	มาก	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การบริหารโรงเรียน	โซนคุณภาพ												รวม			
	กำแพงแสนวิทยา			มัธยมฐานบินกำแพงแสน			คงทองวิทยา			บ้านหลวงวิทยา			$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ				
การบริหารงบประมาณ																
1. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ	3.52	0.78	มาก	3.76	0.59	มาก	3.95	0.87	มาก	3.76	0.88	มาก	3.83	0.74	มาก	
2. การจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ	3.69	0.81	มาก	3.91	0.74	มาก	4.05	0.83	มาก	3.96	0.85	มาก	3.82	0.77	มาก	
3. การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้งบประมาณและผลการดำเนินงาน	3.64	0.80	มาก	3.83	0.83	มาก	4.04	0.79	มาก	3.91	0.82	มาก	4.02	0.81	มาก	
4. การส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา	3.54	0.80	มาก	3.68	0.91	มาก	3.84	0.88	มาก	3.64	0.86	มาก	4.06	0.77	มาก	
5. การจัดทำระบบบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ	3.78	0.86	มาก	3.90	0.89	มาก	4.13	0.86	มาก	4.00	0.90	มาก	3.80	0.78	มาก	
6. จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ	3.89	0.80	มาก	3.95	0.90	มาก	4.22	0.76	มาก	4.07	0.84	มาก	3.66	0.88	มาก	
7. จัดหา ควบคุม ดูแลตรวจสอบ บำรุงรักษาพัสดุให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน	3.64	0.69	มาก	3.90	0.89	มาก	3.89	0.85	มาก	3.71	0.83	มาก	3.73	0.79	มาก	
รวม	3.67	0.69	มาก	3.84	0.69	มาก	4.01	0.76	มาก	3.86	0.77	มาก	3.87	0.79	มาก	

จากตารางที่ 5 การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, S.D.=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 4.04, S.D.=0.69$) รองลงมาคือ การจัดทำบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ ($\bar{X} = 4.02, S.D.=0.71$) และจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 3.58, S.D.=0.66$)

โชนคุณภาพราชินีบูรณะ ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26, S.D.=0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 4.48, S.D.=0.71$) รองลงมาคือการจัดทำบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ ($\bar{X} = 4.44, S.D.=0.65$) และจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.04, S.D.=0.730$)

โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01, S.D.=0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.12, S.D.=0.87$) รองลงมาคือการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบและการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 4.08, S.D.=0.67$) และจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 3.85, S.D.=0.68$)

โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, S.D.=0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 3.99, S.D.=0.69$) รองลงมาคือการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบและจัดหา ควบคุม ดูแลตรวจสอบ บำรุงรักษาพัสดุให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.88, S.D.=0.84$) และการส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.67, S.D.=0.92$)

โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54, S.D.=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับดังนี้ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 3.89, S.D.=0.80$) รองลงมาคือ การจัดทำบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ ($\bar{X} = 3.78, S.D.=0.86$) และจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 3.52, S.D.=0.78$)

โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84, S.D.=0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุก

ข้อเรียงลำดับดังนี้ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.80) รองลงมาคือ การจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.74) และการส่งเสริมระดมทรัพยากร และระดมทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.68$, S.D.= 0.91)

โซนคุณภาพคงทองวิทยา ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อเรียงลำดับ ดังนี้ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= 0.76) รองลงมาคือการจัดทำบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 0.86) และการส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.88)

โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อเรียงลำดับ ดังนี้ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.84) รองลงมาคือการจัดทำบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.90) และการส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.64$, S.D.= 0.86)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับการบริหารงานบุคคล

การบริหารโรงเรียน	โซนคุณภาพ												รวม		
	พระปฐมวิทยาลัย			ราชินีบูรณะ			สิรินธรราชวิทยาลัย			ศรีวิชัยวิทยา			$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ			
การบริหารงานบุคคล															
1. การวางแผนจัดอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	3.65	0.58	มาก	4.08	0.68	มาก	3.83	0.91	มาก	3.19	0.78	ปานกลาง	3.96	0.77	มาก
2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	3.38	0.73	ปานกลาง	3.76	1.06	มาก	3.58	1.12	มาก	3.00	0.45	ปานกลาง	3.85	0.86	มาก
3. การเสริมสร้างพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง	3.75	0.58	มาก	4.20	0.65	มาก	3.98	0.79	มาก	3.61	0.49	มาก	3.68	0.79	มาก
4. การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย	3.65	0.91	มาก	3.88	1.05	มาก	4.00	0.94	มาก	3.57	1.11	มาก	3.84	0.63	มาก
5. การปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ	3.31	1.07	ปานกลาง	3.72	1.08	มาก	3.40	1.30	มาก	3.05	1.24	ปานกลาง	3.79	0.62	มาก
6. ระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ	3.67	0.61	มาก	4.32	0.75	มาก	3.85	0.76	มาก	3.76	0.90	มาก	3.85	0.78	มาก
7. ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา	3.89	0.69	มาก	4.44	0.65	มาก	4.17	0.72	มาก	3.89	0.85	มาก	4.00	0.78	มาก
รวม	3.58	0.53	มาก	4.05	0.77	มาก	3.81	0.78	มาก	3.51	0.97	มาก	3.69	0.76	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหารโรงเรียน	โซนคุณภาพ												รวม		
	กำแพงแสนวิทยา			มัธยมฐานบินกำแพงแสน			คงทองวิทยา			บ้านหลวงวิทยา			$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ			
การบริหารงานบุคคล															
1. การวางแผนจัดอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	3.52	0.91	มาก	3.73	0.87	มาก	3.76	0.86	มาก	3.56	0.84	มาก	3.96	0.77	มาก
2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	3.24	0.95	ปานกลาง	3.56	0.98	มาก	3.36	0.93	ปานกลาง	3.20	0.92	ปานกลาง	3.85	0.86	มาก
3. การเสริมสร้างพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง	3.78	0.78	มาก	3.96	0.72	มาก	3.85	0.87	มาก	3.67	0.85	มาก	3.68	0.79	มาก
4. การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย	3.66	0.81	มาก	3.97	0.97	มาก	4.11	0.90	มาก	3.96	0.93	มาก	3.84	0.63	มาก
5. การปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ	3.36	0.98	ปานกลาง	3.45	1.12	ปานกลาง	3.64	0.99	มาก	3.42	0.99	ปานกลาง	3.79	0.62	มาก
6. ระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ	3.72	0.73	มาก	4.00	0.68	มาก	3.93	0.92	มาก	3.76	0.93	มาก	3.85	0.78	มาก
7. ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา	3.87	0.77	มาก	4.04	0.63	มาก	4.07	0.96	มาก	3.91	1.00	มาก	4.00	0.78	มาก
รวม	3.59	0.63	มาก	3.81	0.65	มาก	3.81	0.83	มาก	3.63	0.82	มาก	3.69	0.76	มาก

จากตารางที่ 6 การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในโซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58, S.D.=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X}=3.89, S.D.=0.69$) รองลงมาคือ การเสริมสร้างพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.75, S.D.=0.58$) และการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31, S.D.=1.07$)

โซนคุณภาพราชินีบูรณะ ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05, S.D.=0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X}=4.44, S.D.=0.65$) รองลงมาคือ ระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.32, S.D.=0.75$) และการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ ($\bar{X}=3.72, S.D.=1.28$)

โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81, S.D.=0.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X}=4.17, S.D.=0.72$) รองลงมาคือ การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย ($\bar{X}=4.00, S.D.=0.94$) และการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40, S.D.=1.30$)

โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51, S.D.=0.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X}=3.89, S.D.=0.85$) รองลงมาคือระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.76, S.D.=0.90$) และการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00, S.D.=0.45$)

โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59, S.D.=0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X}=3.87, S.D.=0.77$) รองลงมาคือ การเสริมสร้างพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.78, S.D.=0.78$) และการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24, S.D.=0.95$)

โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81, S.D.=0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบ

ทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X}=4.04$,S.D.=0.63) รองลงมาคือระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.00$,S.D.=0.68) และการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$,S.D.= 1.12)

โชนคุณภาพกองทงวิทยา ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$,S.D.=0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย ($\bar{X}= 4.11$,S.D.= 0.90) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X}=4.07$,S.D.=0.96) และการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ($\bar{X}= 3.36$,S.D.= 0.93)

โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$,S.D.=0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย ($\bar{X}= 3.96$,S.D.= 0.93) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X}=3.91$,S.D.=1.00) และการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.20$,S.D.= 0.92)

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับการบริหารทั่วไป

การบริหารโรงเรียน	โซนคุณภาพ												รวม		
	พระปฐมวิทยาลัย			ราชินีบูรณะ			สิรินธรราชวิทยาลัย			ศรีวิชัยวิทยา			$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ			
การบริหารทั่วไป															
1. การดำเนินงานธุรการ	3.85	0.62	มาก	4.28	0.61	มาก	4.17	0.72	มาก	3.99	0.65	มาก	3.94	0.69	มาก
2. งานเลขานุการคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.76	0.51	มาก	4.32	0.75	มาก	3.95	0.85	มาก	3.67	0.84	มาก	3.81	0.75	มาก
3. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	3.67	0.61	มาก	4.32	0.63	มาก	4.10	0.71	มาก	3.80	0.81	มาก	3.81	0.70	มาก
4. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร	3.80	0.59	มาก	4.16	0.69	มาก	4.00	0.74	มาก	3.80	0.81	มาก	3.83	0.74	มาก
5. งานเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.80	0.76	มาก	4.08	0.76	มาก	4.12	0.76	มาก	3.92	0.79	มาก	3.82	0.77	มาก
6. การดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม	3.93	0.72	มาก	4.24	0.83	มาก	4.02	0.72	มาก	4.19	0.77	มาก	4.03	0.79	มาก
7. การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน	3.95	0.65	มาก	4.40	0.58	มาก	4.15	0.80	มาก	3.97	0.99	มาก	4.06	0.77	มาก
8. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา	3.69	0.54	มาก	4.28	0.84	มาก	3.82	0.65	มาก	3.72	0.98	มาก	3.80	0.78	มาก
9. การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย	3.65	0.58	มาก	4.00	1.04	มาก	3.65	0.99	มาก	3.56	1.02	มาก	3.66	0.88	มาก
10. การจัดระบบการควบคุมตรวจสอบภายในหน่วยงาน	3.67	0.61	มาก	4.12	0.78	มาก	3.88	0.80	มาก	3.63	0.88	มาก	3.73	0.79	มาก
11. งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น	3.82	0.55	มาก	4.16	0.69	มาก	3.98	0.79	มาก	3.92	0.93	มาก	3.87	0.79	มาก
12. การจัดระบบการรับนักเรียน	3.93	0.49	มาก	4.20	0.65	มาก	3.95	0.91	มาก	3.97	0.75	มาก	3.96	0.77	มาก
13. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	3.91	0.59	มาก	4.08	1.08	มาก	3.95	0.91	มาก	3.76	0.90	มาก	3.85	0.86	มาก
14. งานบริการอื่นๆเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา	3.69	0.57	มาก	3.96	0.95	มาก	3.80	0.90	มาก	3.79	0.78	มาก	3.69	0.79	มาก
รวม	3.77	0.45	มาก	4.17	0.60	มาก	3.94	0.67	มาก	3.83	0.69	มาก	3.84	0.63	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การบริหารโรงเรียน	โซนคุณภาพ												รวม		
	กำแพงแสนวิทยา			มัธยมฐานบินกำแพงแสน			ทองงวิทยา			บ้านหลวงวิทยา			$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ			
การบริหารทั่วไป															
1. การดำเนินงานธุรการ	3.78	0.67	มาก	3.91	0.59	มาก	4.02	0.83	มาก	3.84	0.85	มาก	3.94	0.69	มาก
2. งานเลขานุการคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.71	0.71	มาก	3.86	0.69	มาก	3.87	0.82	มาก	3.71	0.82	มาก	3.81	0.75	มาก
3. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	3.70	0.66	มาก	3.83	0.66	มาก	3.75	0.78	มาก	3.62	0.78	มาก	3.81	0.70	มาก
4. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร	3.73	0.72	มาก	3.83	0.66	มาก	3.82	0.90	มาก	3.71	0.87	มาก	3.83	0.74	มาก
5. งานเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.77	0.69	มาก	3.80	0.65	มาก	3.71	0.94	มาก	3.53	0.89	มาก	3.82	0.77	มาก
6. การดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม	3.94	0.75	มาก	4.15	0.76	มาก	3.93	0.94	มาก	3.82	0.91	มาก	4.03	0.79	มาก
7. การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน	4.00	0.70	มาก	4.17	0.75	มาก	4.05	0.78	มาก	3.96	0.77	มาก	4.06	0.77	มาก
8. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา	3.80	0.56	มาก	3.93	0.73	มาก	3.73	0.95	มาก	3.58	0.94	มาก	3.80	0.78	มาก
9. การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย	3.67	0.70	มาก	3.70	0.91	มาก	3.71	0.92	มาก	3.51	0.89	มาก	3.66	0.88	มาก
10. การจัดระบบการควบคุมตรวจสอบภายในหน่วยงาน	3.64	0.62	มาก	3.88	0.69	มาก	3.67	1.00	มาก	3.50	0.94	มาก	3.73	0.79	มาก
11. งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น	3.77	0.70	มาก	3.97	0.75	มาก	3.84	0.90	มาก	3.60	0.89	มาก	3.87	0.79	มาก
12. การจัดระบบการรับนักเรียน	3.91	0.65	มาก	4.02	0.87	มาก	3.95	0.87	มาก	3.82	0.83	มาก	3.96	0.77	มาก
13. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	3.81	0.67	มาก	3.88	0.97	มาก	3.84	0.92	มาก	3.69	0.90	มาก	3.85	0.86	มาก
14. งานบริการอื่น ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา	3.56	0.66	มาก	3.83	0.68	มาก	3.55	0.98	มาก	3.36	0.93	ปานกลาง	3.69	0.79	มาก
รวม	3.77	0.50	มาก	3.91	0.57	มาก	3.81	0.81	มาก	3.66	0.78	มาก	3.84	0.63	มาก

จากตารางที่ 7 การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในโซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวม มีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.65) รองลงมาคือการดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.72) และการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียนและตามอัชยาศัย ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.58)

โซนคุณภาพราชินีบูรณะ ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.58) รองลงมาคือการพัฒนากระบวนการและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.75) และงานบริการอื่น ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.95)

โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การดำเนินงานธุรการ ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= 0.72) รองลงมาคือส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.80) และการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัชยาศัย ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.99)

โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= 0.77) รองลงมาคือดำเนินงานธุรการ ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= 0.65) และการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียนและตามอัชยาศัย ($\bar{X} = 3.56$, S.D.= 1.02)

โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.70) รองลงมาคือดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.75) และงานบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษา ($\bar{X} = 3.56$, S.D.= 0.66)

โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= 0.75) รองลงมาคือ

ดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.76) การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียนและตามอัธยาศัย ($\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.91)

โชนคุณภาพกองทองวิทยา ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D.= 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.78) รองลงมาคือการส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.78) และงานบริการอื่นๆเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.55$, S.D.= 0.98)

โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D.= 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.77) รองลงมาคือการดำเนินงานธุรการ ($\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.85) และงานบริการอื่นๆเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D.= 0.93)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

3.1 จำแนกความแตกต่างของการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพโดยการวิเคราะห์ความ
แตกต่างในภาพรวมของตัวแปรแต่ละโซน และนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าสถิติเพื่อ
เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโซนคุณภาพ ดังตารางที่ 8 - 9

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของการบริหาร โรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

แหล่งความแปรปรวน					
การบริหารโรงเรียนโซนคุณภาพ	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างโซนคุณภาพ	7.000	8.041	1.149	3.061	0.004
ภายในโซนคุณภาพทุกโซน	512.000	192.153	0.375		
รวม	519.000	200.193			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 8 พบว่าการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมมีการบริหารโรงเรียนในแต่ละโซนคุณภาพ
แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครปฐม เขต 1

โซนคุณภาพ	การบริหารโรงเรียนโซนคุณภาพ								
	($\bar{X}$)	พระปฐม วิทยาลัย	ราชินี บูรณะ	ศรีวิชัย วิทยา	สิรินธร ราชวิทยาลัย	กำแพง แสนวิทยา	มัธยมฐาน บินฯ	คงทอง วิทยา	บ้าน หลวงวิทยา
พระปฐมวิทยาลัย	3.732	-	0.002**	0.746	0.194	0.487	0.205	0.350	0.792
ราชินีบูรณะ	4.194	0.002**	-	0.000**	0.032**	0.000**	0.013**	0.017**	0.001**
สิรินธรราชวิทยาลัย	3.881	0.194	0.032**	0.083	-	0.030**	0.827	0.729	0.134
ศรีวิชัยวิทยา	3.696	0.746	0.000**	-	0.083	0.694	0.074	0.185	0.981
กำแพงแสนวิทยา	3.659	0.487	0.000**	0.694	0.030**	-	0.020**	0.083	0.718
มัธยมฐานบินกำแพงแสน	3.859	0.205	0.013**	0.074	0.827	0.020**	-	0.856	0.138
คงทองวิทยา	3.841	0.350	0.017**	0.185	0.729	0.083	0.856	-	0.250
บ้านหลวงวิทยา	3.699	0.792	0.001**	0.981	0.134	0.718	0.138	0.250	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา การบริหารโรงเรียนมีความแตกต่างกันระหว่างโซนคุณภาพราชินีบูรณะ และการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกันระหว่างโซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โซนคุณภาพคงทองวิทยา

3.2 จำแนกความแตกต่างของการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างรายด้านแต่ละโซน และนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าสถิติเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโซนคุณภาพ ดังตารางที่ 10 – 17

ตารางที่ 10 วิเคราะห์ความแปรปรวนของความแตกต่างในการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพสำนักงานพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ด้านการบริหารวิชาการ

แหล่งความแปรปรวน					
การบริหารวิชาการ	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างโซนคุณภาพ	7	12.076	1.725	4.470	.000
ภายในโซนคุณภาพ	512	197.628	.386		
รวม	519	209.704			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ตารางข้อมูลในตารางที่ 10 พบว่าการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ในด้านการบริหารวิชาการ มีความแตกต่างกันที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารโรงเรียน โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครปฐมเขต 1 ระหว่างโชนคุณภาพ ในด้านการบริหารวิชาการ

โชนคุณภาพ	$\bar{X}$	พระ ปฐม วิทยาลัย	ราชินี บูรณะ	สิริน ธร ราช วิทยาลัย	ศรีวิชัย วิทยา	กำแพง แสน วิทยา	มัธยม ฐานบินฯ	คงทอง วิทยา	บ้าน หลวง วิทยา
พระปฐมวิทยาลัย	3.6965	-	.060	.999	1.000	.964	.981	1.000	1.000
ราชินีบูรณะ	4.2504	.060	-	.007*	.134	.001*	.206	.185	.057
สิรินธรราชวิทยาลัย	3.7558	.999	.007*	-	.969	1.000	.629	.949	1.000
ศรีวิชัยวิทยา	3.6109	1.000	.134	.969	-	.783	1.000	1.000	1.000
กำแพงแสนวิทยา	3.5497	.964	.001*	1.000	.783	-	.208	.728	.990
มัธยมฐานการบิน กำแพงแสน	3.8223	.981	.206	.629	1.000	.208	-	1.000	.969
คงทองวิทยา	3.7736	1.000	.185	.949	1.000	.728	1.000	-	.999
บ้านหลวงวิทยา	3.6747	1.000	.057	1.000	1.000	.990	.969	.999	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 11 พบว่าการบริหารโรงเรียนในโชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครปฐมเขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ มีความแตกต่างกันที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนของความแตกต่างในการบริหารโรงเรียนในโชนคุณภาพ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐมเขต 1 ระหว่างโชนคุณภาพด้านการบริหาร
งบประมาณ

แหล่งความแปรปรวน					
การบริหารงบประมาณ	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างโชนคุณภาพ	7	9.975	1.425	2.979	.005
ภายในโชนคุณภาพ	512	244.918	.478		
รวม	519	254.893			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ตารางข้อมูลในตารางที่ 12 พบว่าการบริหารโรงเรียนในโชน
คุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ระหว่างโชนคุณภาพ ในด้านการบริหาร
งบประมาณ มีความแตกต่างกันที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครปฐมเขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ในด้านการบริหารงบประมาณ

โซนคุณภาพ	$\bar{X}$	พระ ปฐม วิทยาลัย	ราชินี บูรณะ	สิรินธร ราช วิทยาลัย	ศรีวิชัย วิทยา	กำแพง แสน วิทยา	มัธยม ฐานบินฯ	คงทอง วิทยา	บ้าน หลวง วิทยา
พระปฐมวิทยาลัย	3.8365	-	.481	1.000	.965	.965	1.000	.967	1.000
ราชินีบูรณะ	4.2628	.481	-	.416	.942	.049*	.388	.949	.620
สิรินธรราชวิทยาลัย	4.0140	1.000	.416	-	.947	.943	1.000	.950	1.000
ศรีวิชัยวิทยา	3.8359	.965	.942	.947	-	.274	.941	1.000	.991
กำแพงแสนวิทยา	3.6731	.965	.049*	.943	.274	-	.866	.300	.941
มัธยมฐานการบิน กำแพงแสน	3.8471	1.000	.388	1.000	.941	.866	-	.946	1.000
คงทองวิทยา	4.0164	.967	.949	.950	1.000	.300	.946	-	.991
บ้านหลวงวิทยา	3.8644	1.000	.620	1.000	.991	.941	1.000	.991	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 13 พบว่าการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่

พื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ มีความแตกต่างกัน ที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 14 วิเคราะห์ความแปรปรวนของความแตกต่างในการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ด้านการบริหารงาน
บุคคล

แหล่งความแปรปรวน					
การบริหารงานบุคคล	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างโซนคุณภาพ	7	14.390	2.056	3.645	.001
ภายในโซนคุณภาพ	512	288.718	.564		
รวม	519	303.108			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ตารางข้อมูลในตารางที่ 14 พบว่าการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ในด้านการบริหารงานบุคคล มี
ความแตกต่างกันที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครปฐมเขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ในด้านการบริหารงานบุคคล

โซนคุณภาพ	$\bar{X}$	พระ ปฐม วิทยาลัย	ราชินี บูรณะ	สิรินธร ราช วิทยาลัย	ศรีวิชัย วิทยา	กำแพง แสน วิทยา	มัธยม ฐานบินฯ	คงทอง วิทยา	บ้าน หลวง วิทยา
พระปฐมวิทยาลัย	3.5891	-	.464	.973	.912	1.000	.845	.923	1.000
ราชินีบูรณะ	4.0572	.464	-	.057	.971	.379	.953	.972	.658
สิรินธรราชวิทยาลัย	3.8188	.973	.057	-	.208	.940	.073	.241	.926
ศรีวิชัยวิทยา	3.4133	.912	.971	.208	-	.856	1.000	1.000	.982
กำแพงแสนวิทยา	3.5918	1.000	.379	.940	.856	-	.719	.876	1.000
มัธยมฐานการบิน กำแพงแสน	3.8163	.845	.953	.073	1.000	.719	-	1.000	.968
คงทองวิทยา	3.8178	.923	.972	.241	1.000	.876	1.000	-	.985
บ้านหลวงวิทยา	3.6376	1.000	.658	.926	.982	1.000	.968	.985	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 15 พบว่าการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล มีความแตกต่างกันที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 16 วิเคราะห์ความแปรปรวนของความแตกต่างในการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ด้านการบริหาร
ทั่วไป

แหล่งความแปรปรวน					
การบริหารทั่วไป	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างโซนคุณภาพ	7	6.176	.882	2.209	.032
ภายในโซนคุณภาพ	512	204.499	.399		
รวม	519	210.675			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ตารางข้อมูลในตารางที่ 16 พบว่าการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ด้านการบริหารทั่วไป มีความแตกต่างกันที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครปฐม เขต 1 ระหว่างโซนคุณภาพ ในด้านการบริหารทั่วไป

โซนคุณภาพ	$\bar{X}$	พระ ปฐม วิทยาลัย	ราชินี บูรณะ	สิรินธร ราชวิทยาลัย	ศรี วิชัย วิทยา	กำแพง แสน วิทยา	มัธยม ฐานบิน ๑	คงทอง วิทยา	บ้าน หลวง วิทยา
พระปฐมวิทยาลัย	3.7716	-	.429	1.000	.954	1.000	.968	1.000	.998
ราชินีบูรณะ	4.1752	.429	-	.606	.935	.332	.828	.592	.160
สิรินธรราชวิทยาลัย	3.9425	1.000	.606	-	.995	1.000	.998	1.000	.953
ศรีวิชัยวิทยา	3.8347	.954	.935	.995	-	.913	1.000	.992	.651
กำแพงแสนวิทยา	3.7702	1.000	.332	1.000	.913	-	.924	1.000	.996
มัธยมฐานการบิน กำแพงแสน	3.9119	.968	.828	.998	1.000	.924	-	.997	.652
คงทองวิทยา	3.8156	1.000	.592	1.000	.992	1.000	.997	-	.983
บ้านหลวงวิทยา	3.6618	.998	.160	.953	.651	.996	.652	.983	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 17 พบว่าการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านการบริหารทั่วไป ทุกโซนคุณภาพมีความแตกต่างกันที่ระดับ

0.05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการบริหารโรงเรียน โชนคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และ 2) ความแตกต่างของการบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 104 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 5 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระ ครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 520 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ตามแนวคิดจากภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา แนวทางการบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหาร งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way analysis of variance : ANOVA) ทดสอบความ แตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe Method) สถิติทดสอบและสรุปวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. การบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 มี การบริหารงานในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป การบริหารวิชาการ และการบริหารงานบุคคล เมื่อ พิจารณาเป็นรายโชนพบว่า

โซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือจัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมาการบริหารทั่วไป คือ การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน และการบริหารวิชาการ คือ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูป

โซนคุณภาพราชินีบูรณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมาการบริหารวิชาการ คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการบริหารทั่วไป คือการส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการบริหารงานบุคคล คือส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา

โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา รองลงมาการบริหารทั่วไป คือการดำเนินงานธุรการ และการบริหารงานบุคคล คือส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการบริหารวิชาการ คือส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม รองลงมาการบริหารงบประมาณ คือจัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารวิชาการ คือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการบริหารงานบุคคล คือส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา

โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน รองลงมาการบริหารงบประมาณ คือจัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล คือส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการบริหารวิชาการ คือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน รองลงมาการบริหารงบประมาณ คือจัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารวิชาการ คือส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการบริหารงานบุคคล คือส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา

โซนคุณภาพกองทัพองวิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือจัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมาการบริหารทั่วไป คือการส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน และการบริหารงานบุคคล คือการดำเนินการเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการบริหารวิชาการ คือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือจัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมาการบริหารวิชาการ คือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการบริหารทั่วไป คือการส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการบริหารงานบุคคล คือการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย

2. การบริหารแต่ละโซนคุณภาพมีความแตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

โซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย กับโซนคุณภาพราชินีบูรณะ มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนโซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โซนคุณภาพกองทัพองวิทยา โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา ไม่แตกต่างกัน

โซนคุณภาพราชินีบูรณะ โซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โซนคุณภาพกองทัพองวิทยา โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา การบริหารโรงเรียนมีความแตกต่างกัน

โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โซนคุณภาพราชินีบูรณะ โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนโซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โซนคุณภาพกองทัพองวิทยา โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา การบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา กับโซนคุณภาพราชินีบูรณะ มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนโซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โซนคุณภาพกองทัพองวิทยา โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา การบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา กับโซนคุณภาพราชินีบูรณะ โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนโซน

คุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพคทงทงวิทยา โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา มีการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา กับโชนคุณภาพราชินีบูรณะ โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนโชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพคทงทงวิทยา โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา มีการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน กับโชนคุณภาพราชินีบูรณะ โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนโชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โชนคุณภาพคทงทงวิทยา โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา มีการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

โชนคุณภาพคทงทงวิทยา กับโชนคุณภาพราชินีบูรณะ มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนโชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา มีการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา กับโชนคุณภาพราชินีบูรณะ มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนโชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โชนคุณภาพคทงทงวิทยา มีการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การบริหารโรงเรียนในโชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 มีการบริหารงานในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งการดำเนินการบริหารดังกล่าวเนื่องจากมีระบบการบริหารคุณภาพด้วยการวางแผน การดำเนินงานตามแผน และบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาจัดการภายใต้เงื่อนไขของทรัพยากร นโยบาย เป้าหมายและตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นครปฐม เขต 1 จัดการบริหารโรงเรียนโซนคุณภาพตามแนวทางการกระจายอำนาจ โดยมุ่งหวังเพื่อยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน และจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณธรรม มีอิสระ คล่องตัว และมีความเข้มแข็งในการบริหาร ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัยข้างต้น ในการบริหารโซนคุณภาพสามารถปฏิบัติตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิมลพรรณ บุญรักษาทรัพย์ ซึ่งพบว่าการบริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป และถึงแม้โรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง และขนาดเล็ก ตั้งอยู่ในโซนคุณภาพต่างๆ ซึ่งโซนคุณภาพสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งมีสภาพปัญหาและข้อจำกัดค่อนข้างจะขาดแคลนทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และข้อจำกัดดังกล่าวนี้ โรงเรียนขนาดเล็กมิใช่อุปสรรคต่อการบริหารโรงเรียนโซนคุณภาพสามารถบริหารโดยภาพรวมได้ และสอดคล้องในผลการวิจัยของจุรี อุไรวัฒนา ที่พบว่าสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบสถานภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และเขต 2 พบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน และจากผลการวิจัยของมาโนช เกิดกลิ่น ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี เขต 1 มีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใน 4 ด้าน ผลการดำเนินการอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน คือด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป จากการศึกษาการบริหารโรงเรียนโซนคุณภาพพบปัญหาบ้างแต่มีข้อเสนออุปสรรคในการบริหารโรงเรียน ซึ่งปัญหาที่พบมาก คือ 1) ด้านวิชาการ ครูขาดทักษะการผลิตสื่อ 2) ด้านงบประมาณโรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุน 3) ด้านบุคลากรครูไม่เพียงพอตามเกณฑ์ 4) ด้านการบริหารทั่วไป คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีเวลาร่วมกิจกรรม และโรงเรียนขาดอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ เมื่อพิจารณาการบริหารรายด้าน การบริหารวิชาการมีการปฏิบัติอยู่ในอันดับ 3 เนื่องมาจากผู้บริหารมีความตระหนักโดยถือว่าหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน คือการบริหารด้านวิชาการ ได้แก่การจัดกระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริม

สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนตลอดจนการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ และส่งเสริมการดำเนินงานการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ การพัฒนาหลักสูตรให้สนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น เพราะผู้บริหาร โรงเรียนตระหนักและให้ความสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดทำหลักสูตรตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 4 มาตรา 27 วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “ให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว” และมาตรา 28 วรรคสอง “สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถและความรับผิดชอบต่อสังคม”

ด้านการบริหารงบประมาณ ปฏิบัติอยู่ในอันดับ 1 อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 บัญญัติให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล ทำให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารงบประมาณ มีความคล่องตัว โปร่งใสและตรวจสอบได้ และสามารถจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ของการศึกษาส่งผลให้การจัดการศึกษาเกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน แสดงให้เห็นว่าเมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 บัญญัติให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคลทำให้โรงเรียนมีอิสระในการจัดระบบการบริหารการเงินได้เหมาะสมกับสถานศึกษาและเมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้มีระบบตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษาดูโดยให้หน่วยงานภายในและหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตรวจสอบ โรงเรียนจึงต้องดำเนินการด้านงบประมาณอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำแต่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ทางด้านงบประมาณนั้นผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีความตระหนักให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ทางด้านงบประมาณไว้ชัดเจน

การบริหารงานบุคคล มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับ 4 ซึ่งตามแนวคิดของการบริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล จัดว่าการบริหารบุคคลเป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองการบริหารให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย

ระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ การบริหารงานบุคคล ถึงแม้เป็นงานที่ก่อให้เกิดปัญหาและสร้างความยุ่งยากแก่ผู้บริหารก็ตาม แต่ก็เป็งานที่สำคัญจำเป็นสำหรับหน่วยงานเพราะเป็นการเสริมสร้างสมรรถภาพในการทำงานให้กับบุคคล ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าประสิทธิภาพในการดำเนินงานย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของบุคคล ซึ่งอาร์โนลด์ เอ็น แอดเลอร์, (Arnold N. Adler) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีผลกระทบต่อการให้อำนาจครูมีส่วนร่วมในการบริหารซึ่งผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับบุคลากร “คน” (People-centered) เป็นการบริหารที่เน้นการสร้างและพัฒนาคนที่มีความสัมพันธ์ที่มีต่อเด็กต่อเพื่อนร่วมงานและต่อชุมชนอย่างมีความหมาย มีความมุ่งมั่นในการบริหารโรงเรียน ด้วยหัวใจและแสดงออกโดยการสนองความต้องการของทุกฝ่ายด้วยการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้พัฒนาและก้าวหน้า โดยผ่านประสบการณ์ที่มีคุณค่า สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นคล้ายบรรยากาศของบ้านที่เต็มไปด้วยถ้อยคำที่ส่งเสริมให้กำลังใจ การบริหารโรงเรียนด้วยหัวใจนั้นผู้บริหารไม่เพียงแต่มีความรู้สึกเอื้ออาทรต่อบุคคลอื่นอย่างลึกซึ้ง ไม้ว่าจะด้านอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลหรือร่างกายก็ตาม แต่ผู้บริหารโรงเรียนยังรู้สึกเอื้ออาทรต่อบุคคลด้วยการส่งเสริมความสำเร็จและความก้าวหน้าของคนทุกคนในสถานศึกษา ด้วยการวางแผน การสังเกตผู้สอน การสื่อสาร ระเบียบวินัยที่ส่งผลต่อนักเรียน เช่นเดียวกับเอลเลน (Allen) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการเปลี่ยนแปลงตามการรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งให้ความสำคัญกับบุคลากรในการมีส่วนร่วมการตัดสินใจของครู ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนและความพึงพอใจในงาน และสอดคล้องกับคริสตินา ฮาร์วัน อีเวอร์สัน ,(Christina Joann Iverson) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษารายกรณีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีการจัดการในโรงเรียนตามข้อเสนอแนะของครูผู้ร่วมงาน โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการกำหนด กฎระเบียบในการปกครองตนเอง ครูที่มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมกันซึ่งจะมีความสุขรอบอบโรงเรียนมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการที่ครูได้มีโอกาสในการร่วมตัดสินใจ พบว่ามีความสัมพันธ์ในด้านบวกกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

การบริหารทั่วไป มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับ 2 อาจเป็นเพราะการบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์การให้บริการในการบริหารงานอื่นๆเพื่อบรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตามหลักการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล

ดังนั้นการให้ความสำคัญกับการบริหารทั่วไปซึ่งเป็นงานที่สำคัญเช่นเดียวกันกับงานอื่นๆด้วย เมื่อพิจารณาการบริหารเป็นรายข้อพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพสอดคล้องกันทุกด้าน เพราะการบริหารโรงเรียนได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติให้โรงเรียนดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพมั่นคง ปลอดภัย เหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพแต่ละโซนมีความแตกต่างกัน ได้แก่โซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย กับโซนคุณภาพราชินีบูรณะ ในด้านการบริหารวิชาการซึ่ง โซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย เน้นการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย รองลงมาส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ ให้ความสำคัญในการจัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ การจัดทำบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ รองลงมา และจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล มีความตระหนักในการส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา รองลงมาการเสริมสร้างพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง และการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ ด้านการบริหารทั่วไป ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียนที่มีความชัดเจน รองลงมาการดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อมส่งผลให้เกิดคุณภาพ และการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยอย่างดี ส่วนโซนคุณภาพราชินีบูรณะ ด้านการบริหารวิชาการ ให้ความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย รองลงมาส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการบริหารงบประมาณ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมาการจัดทำบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ และจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา รองลงมาระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ ด้านการบริหารทั่วไป การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน รองลงมาการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และงานบริการอื่นๆเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา แต่โซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัยไม่แตกต่างกับโซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โซนคุณภาพคงทองวิทยา โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา

โซนคุณภาพราชินีบูรณะ มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกับโซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โซนคุณภาพกองทัพวิทยา โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา เมื่อพิจารณาความต่างต่างนั้น เนื่องมาจากสาเหตุปัจจัยต่างๆ ได้แก่การบริหารจัดการในแต่ละโซนคุณภาพซึ่งมีจำนวนโรงเรียนและขนาดโรงเรียนในแต่ละโซนต่างกันซึ่งมีจำนวนโรงเรียนน้อยที่สุด และในแต่ละโซนคุณภาพดำเนินการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการบริหารโซนคุณภาพ ประกอบด้วยประธานโซนคุณภาพ เลขานุการโซนคุณภาพ ผู้บริหารโรงเรียน คณะศึกษานิเทศก์ประจำโซนคุณภาพ ซึ่งดำเนินการบริหารจัดการโดยมีปัจจัยความพร้อมภายใน และภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารจัดการได้ดีทั้งในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ รวมทั้งด้านบริหารทั่วไปที่ไม่เหมือนกัน

โซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โซนคุณภาพราชินีบูรณะ โซนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ในด้านการบริหารวิชาการโซนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัยให้ความสำคัญเน้นในการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพในทุกด้าน รองลงมาคือส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการบริหารงบประมาณ การส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและช่วยเหลือกัน รองลงมาคือการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบและการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ ทำให้โรงเรียนมีอิสระมีความคล่องตัวโปร่งใสตรวจสอบได้ และจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์การใช้งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา รองลงมาคือดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ ด้านการบริหารทั่วไป เน้นการดำเนินงานธุรการให้เกิดประสิทธิภาพปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ ด้านการบริหารทั่วไป เน้นการดำเนินงานธุรการให้เกิดประสิทธิภาพรองลงมาคือ การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน และการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย ซึ่งในการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกับโซนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โซนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โซนคุณภาพกองทัพวิทยา โซนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา

โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา กับโซนคุณภาพราชินีบูรณะ มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ในด้านการบริหารวิชาการ โซนคุณภาพศรีวิชัยวิทยาให้ความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศในรูปแบบที่

หลากหลาย ด้านการบริหารงบประมาณมีความตระหนักในการจัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณมากที่สุด รองลงมาคือการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบและจัดหา ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ บำรุงรักษาพัสดุให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน และการส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา รองลงมาคือระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ และการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการบริหารทั่วไป การดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม รองลงมาคือการค้าเนื้องานธุรการ และการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย ซึ่งในการบริหารโรงเรียนที่แตกต่างกันนั้น เนื่องจากโชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยามีความพร้อมในด้านปัจจัยภายนอกซึ่งมีโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวนมากและปัจจัยภายในที่เอื้อต่อการบริหาร โดยส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา แต่ในการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกับ โชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โชนคุณภาพกองทัพวิทยา โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา

โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา มีการบริหาร โรงเรียนแตกต่างกับโชนคุณภาพราชินีบูรณะ โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน ในด้านการบริหารวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การนิเทศในรูปแบบที่หลากหลาย ด้านการบริหารงบประมาณ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมาคือการจัดทำบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ และจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา รองลงมาคือ การเสริมสร้างพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง และการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการบริหารทั่วไป การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน รองลงมาคือ การดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม และงานบริการอื่นที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดข้อแตกต่าง เนื่องจากโชนคุณภาพกำแพงแสนมีความพร้อมในด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจำนวน โรงเรียนมีทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันสามารถสนับสนุนต่อกันได้เป็นอย่างดี ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนในการปฏิรูปการศึกษา และในการบริหาร โรงเรียนไม่แตกต่างกับ โชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพกองทัพวิทยา โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา

โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกับโชนคุณภาพราชินีบูรณะ โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา เนื่องจากมีจำนวนโรงเรียนมากที่สุดจึงมีปัจจัยความพร้อมทั้งภายในและภายนอกตลอดจนการใช้ทรัพยากรที่เอื้อต่อการบริหารได้ดีในด้านต่างๆ ด้านการบริหารวิชาการ มีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย รองลงมาคือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการบริหารงบประมาณ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมาคือการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ และการส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา รองลงมาคือระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย และการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ ด้านการบริหารทั่วไป มีการส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน รองลงมาคือการดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียนและตามอัชฌาศัย แต่การบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกับโชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โชนคุณภาพคงทองวิทยา โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา

โชนคุณภาพคงทองวิทยา มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกับโชนคุณภาพราชินีบูรณะ ซึ่งดำเนินการบริหารจัดการตามหลักการกระจายอำนาจโดยมีปัจจัยความพร้อมภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารจัดการได้ดีทั้งในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ รวมทั้งด้านบริหารทั่วไป ในด้านการบริหารวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการบริหารงบประมาณ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมาคือการจัดทำบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ และการส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย รองลงมาคือส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา และการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง และในด้านการบริหารทั่วไป ส่งเสริมสนับสนุนกิจการนักเรียน และการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร ตลอดจนได้ระดมทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียนและการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และมีการจัดระบบการควบคุมตรวจสอบภายใน เพื่อให้ทุกฝ่ายปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกันกับโชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา

โชนคุณภาพบ้านหลวงวิทยา มีการบริหารโรงเรียนแตกต่างกับโชนคุณภาพราชินีบูรณะ เนื่องจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก เช่นขนาดโรงเรียนซึ่งเป็นโรงเรียนหลักมีขนาดเล็ก การระดมทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียนมีข้อจำกัดแต่ไม่เป็นปัญหาอุปสรรคในการบริหาร โดยมีกระบวนการบริหารตามศักยภาพในโชนคุณภาพ ทั้งนี้ในด้านการบริหารวิชาการ มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการกับหน่วยงานอื่น ด้านการบริหารงบประมาณ จัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ รองลงมาคือการจัดทำบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ และการส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย รองลงมาคือส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา และการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการบริหารทั่วไป การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน รองลงมาคือการดำเนินงานธุรการ และงานบริการอื่นๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา แต่การบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกับโชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โชนคุณภาพมัยรมฐานบินกำแพงแสน โชนคุณภาพคงทองวิทยา

จากผลการวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนในโชนคุณภาพพบว่าการบริหารโรงเรียนในโชนคุณภาพแต่ละโชนคุณภาพมีความแตกต่างกันดังการอภิปรายผลดังกล่าวนี้ และมีโชนคุณภาพที่บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน โดยภาพรวม ซึ่งมีการปฏิบัติแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสาเหตุปัจจัยต่างๆ ได้แก่การบริหารจัดการในแต่ละโชนคุณภาพดำเนินการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการบริหารโชนคุณภาพ ประกอบด้วยประธานโชนคุณภาพ เลขานุโชนคุณภาพผู้บริหารโรงเรียน คณะศึกษานิเทศก์ประจำโชนคุณภาพ ซึ่งดำเนินการบริหารจัดการตามหลักการกระจายอำนาจโดยมีปัจจัยความพร้อมภายใน และภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารจัดการได้ดีทั้งในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ รวมทั้งด้านบริหารทั่วไป ในด้านวิชาการมีการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านการบริหารงบประมาณ มีการจัดการเบิกจ่ายตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ ในด้านการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจดำเนินการตามแผนตรวจสอบและรายงานสนับสนุนทรัพยากรเสริมสร้างพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง และในด้านการบริหารทั่วไป ส่งเสริมสนับสนุนกิจการนักเรียน และการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร ตลอดจนได้ระดมทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียนและการจัดการเรียนการ

สอนให้มีคุณภาพ และมีการจัดระบบการควบคุมตรวจสอบภายใน เพื่อให้ทุกฝ่ายปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารโรงเรียนใน โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 1 เพื่อให้งานวิจัยเกิดประโยชน์มากขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะของการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โชนคุณภาพที่มีการบริหารวิชาการอยู่ในลำดับน้อยและน้อยที่สุด ได้แก่ โชนคุณภาพ พระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพสิรินธรราชวิทยาลัย โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โชนคุณภาพ กำแพงแสนวิทยา โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน โชนคุณภาพกองทัพวิทยา ซึ่งในการจัดการศึกษาด้านวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในโชนคุณภาพ ควรจัดการศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดผลประเมินผลและ เทียบโอนผลการเรียนตามสภาพจริง ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ส่งเสริม การนิเทศที่หลากหลาย ส่งเสริมให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งเสริมเผยแพร่ ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. โชนคุณภาพมีการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก แต่มีบางโชนคุณภาพที่มีการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ โชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพราชินี บุรณะ โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา โชนคุณภาพมัธยมฐานบินกำแพงแสน ดังนั้นเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพในโชนคุณภาพที่มีการพัฒนาทั้งระบบควรดำเนินการเกี่ยวกับ การวางแผนจัด อัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างพัฒนา ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย การปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ ระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา

3. โชนคุณภาพส่วนมากมีการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก แต่มีบางโชนคุณภาพที่การ บริหารทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ โชนคุณภาพพระปฐมวิทยาลัย โชนคุณภาพสิรินธรราช วิทยาลัย โชนคุณภาพกำแพงแสนวิทยา โชนคุณภาพกองทัพวิทยา. ดังนั้นเพื่อพัฒนาคุณภาพทั้ง ระบบควรดำเนินการเกี่ยวกับ การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้น

พื้นฐาน การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะการส่งเสริมด้าน ICT ในระบบราชการ การดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การจัดระบบการควบคุมตรวจสอบภายในหน่วยงาน งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบการรับนักเรียน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานบริการอื่นๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหาร ทั้ง 4 ด้าน คือการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2549.

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546,
กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.) , 2546.

_____คู่มือครูการปฏิรูปการศึกษาในแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นโรงเรียนในอุดมคติ
ตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ ณ บัญญัติ 10 ประการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
(2542) : 2.

_____การศึกษาตัวแปรเพื่อกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพฯ : หจก. เม็ดทรายพรีนติ้ง,
(2545) : 1 – 2.

_____พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวง
แบ่งส่วนราชการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.),
(2546) : 13.

กรมสามัญศึกษา. แนวดำเนินงานโรงเรียนสหวิทยาเขตกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กองการ
มัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2543.

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. รายงานผลการบริหารจัดการศึกษาและการนิเทศ
โชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. นครปฐม : นครปฐมการพิมพ์,
2547.

จันทร์ธานี สงวนนาม. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บู๊ค
พอยท์, 2548 : 79.

จุรี อุไรวัฒนา. การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่เป็นนิติบุคคล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และเขต 2 [online]. Accessed 1 February
2006. Available from <http://www.riclib.Nret.go.th/abs/pdf>

จูไรรัตน์ ปานบ้านเกร็ด. “ความพร้อมในการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , 2546.

ชาญกิจ ชูดีเคโซ. “การดำเนินงานในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.

ณรงค์ นิยมพลอย. “แนวทางการบริหารโรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลลำเพยพรรณ.” สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.

ณรงค์ ณ ลำพูน และ เพ็ชร รูปวิเชตร. การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, (2546) : 60.

ดิเรก วรรณเศียร. “การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

รัชชัย เปรมปรีดี. ปัจจัยที่จำเป็นในการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรไทย, 2548.

ธร สุนทรายุทธ. การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์ จำกัด 2549.

ธีระ รุณเจริญ และคณะ. การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่างจำกัด, 2549.

นพดล เจนอักษร และศุวิทย์ มูลคำ. การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ. กรุงเทพฯ : บริษัทดีเอ็มเพอเรียร์ พี กรุ๊ป จำกัด , 2549.

ประนอม บุตรแขก. “ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกระบี่.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , 2546 .

ไพบุลย์ คุณชมพู่. “การบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน.” การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2545.

ภารดี อนันต์นาวิ. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริการการศึกษา. ชลบุรี : สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2551.

- มาโนช เกิดเกลื่อน. สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี [online]. Accessed. 1 February 2006.
Available from <http://www.riclib.Nret.go.th/abs/t146525.pdf>
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : บัญชีพิมพ์ จำกัด, 2550.
- _____. “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.” ราชกิจจานุเบกษา ฉบับ
กฤษฎีกา 114, 55 ก. (11 ตุลาคม 2540) : 10.
- _____. “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.” ราชกิจจานุเบกษา ฉบับ
กฤษฎีกา 124, 49 ก. (24 สิงหาคม 2550) : 15.
- วัฒนา ชงภักดิ์. “การบริหารงานธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัด
ชัยภูมิ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.
- วิมลพรรณ บุญรักษาทรัพย์. “การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาญจนบุรี เขต 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.
- วีณา ไหมมคง. “การบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.
- วีระศักดิ์ รัชย์โพธิวงศ์. “การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.
- สงบ ประเสริฐพันธ์. ร่วมกันสร้างสรรค์คุณภาพโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์, 2546.
- สมเดช สีแสง. คู่มือการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. นครสวรรค์ : ริมปิงการพิมพ์, 2549.
- สมนึก พูนสิน. “การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของ อำเภอบางแพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาราชบุรี เขต 2.” สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.
- สมบูรณ์ พรรณนาภ. ประวัติและปรัชญาการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษรการพิมพ์,
2548.
- สมพงษ์ เกษมสิน. “การบริหารก้าวใหม่กับการปฏิรูปโรงเรียน.” วารสารวิชาการ สพฐ 6, 2
(มิถุนายน 2550) : 36-40.

- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. **มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2542 .
- สุทธิพงษ์ จุฑาทิพย์. “ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน รูปแบบครูและชุมชนมีบทบาทหลักตาม
ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมราฐจังหวัดอุบลราชธานี.”วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี,
2546.
- สุนทร โคตรบรรเทา. **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน, 2551.
- เสรี พุทธาน. **การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอเมืองลำพูน** [online]. Accessed. 1 February 2006. Available from
<http://www.riclib.Nret.go.th/abs/t159010.pdf>
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. **การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ :สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546.
- เสาวนิตย์ ชัยมุสิก. **การบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา**.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย, 2549.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ
ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545** . กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด,
(ม.ป.ป.).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. “**ประกาศเรื่องแนวปฏิบัติการบริหารและการนิเทศ
โชนคุณภาพ.**” 2548 .
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. **รายงานการวิจัยการศึกษาการบริหารจัดการและการ
นิเทศโชนคุณภาพ**. นครปฐม : นครปฐมการพิมพ์, 2549.
- _____. **แผนยุทธศาสตร์เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1**. นครปฐม : นครปฐมการพิมพ์,
2546 .
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. **แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับ พ.ศ. 2540 – 2544**.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2540 .
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **รายงานสถานะการศึกษาไทย 2541**. กรุงเทพฯ : อัม
รินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2542.

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. **การประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2547.

อธิปัตย์ คลีสุนทร. “ยุทธศาสตร์การบริหารในยุคโลกาภิวัตน์.” วารสารวิชาการสพฐ. 7, 4 (ตุลาคม
2548) : 26-30.

อนันต์ เพียรพานิช. “การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน รูปแบบครูและชุมชนมีบทบาทหลักตาม
ความคิดเห็นของครูและผู้นำชุมชนกลุ่มโรงเรียนขามใหญ่พัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน
ราชภัฏอุบลราชธานี, 2546.

อุทัย บุญประเสริฐ. รายงานการวิจัยการศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาในรูปแบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

ภาษาต่างประเทศ

Adler, Arnold N. “A Study of Teacher Teachers’ Perceptions of School-Based
Management’s Impact on Teacher Empowerment.” **Dissertation Abstracts**
International, (2005), 60-11A :168.

Allen, Marie E., “School Based Management : Resulting Changes as Perceived by
Elementry School Principals, Teachers and Support Personnel.”[online].
accessed.1. February 2007. Available from <http://www.riclib.Nret.go.th/abs/pdf/>

Brown , Johnnie Anthony. “An Evaluation of the Effects of School-Based Management on
Perceived Principal and School Effectiveness at a Public Middle School.” [online].
accessed.1. February 2007. Available from <http://www.riclib.Nret.go.th/abs/pdf/>

Campbell, Ronald F., and Bridge M Edwin., **Introduction to Education Administration**. 5th
ed . Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1977.

Cronbach, Lee J. **Essentials of Psychological Testing**. 3 ed. New York : Harper & Row.
Publishers, 1974.

Good, C. V. **Dictionary of Education**. New York : McGraw – Hill, 1973.

Goode, Eileen. “Site-Based Management in Public Education : A Challenge for Critical
Pragmatism.” [online], accessed. 1. February 2007. Available from
<http://www.riclib.Nret.go.th/abs/pdf/>

- Griffiths, Daniel E., **Human Relation in School Administration**. New York : Appleton - Century - Crafts, 1956 .
- Harris, Ben M. **Supervisory Behavior in Education**. Englewood Cliffs. New Jersey : Prentice-Hall Inc, 1975.
- Hersey, P., Blanchard ,K.H.and Johnson, D.E. **Management of Organizational Behavior : Leading Human Resources**. New Jersey : Prentice Hall , 2001.
- Hoy, Wayne K, and Cecil Miskel. **Educational Administration**. Singapore : McGraw – Hill, 2001.
- Iverson ,Joann Christina. “**School-Based Management: A Case Study.**” **Dissertation Abstracts International**, 2001.
- Katz , Daniel and Robert L. Kahn. **The Social Psychology of Organization**. 2nd ed. New York : John wiley & Son, 1978.
- Krejcie, R.V. and Morgan. “Determining Sample Size for Research Activities.” **Educational and Psychological Measurement**. Vol.30 (Autumn 1970) : 608-609.
- Lipham , James M. and James A. Hoeh. **The Principalship : Foundation and Function** New York : Harper & Row Publishing, 1974 .
- Lewis, R.A. **Restructuring America’s Schools**. Artinton VA : American Association of school Administator, 2001.
- Park Jong Pil . “Creating an Autonomous School Community : School – Based Management in Korea.” **Dissertation Abstracts International** (2000):.239
- Simon, Herbert A., **Administrative Behavior**. New York : Free Press, 1966.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ
มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนวนลิขสิทธิ์

ที่ ศธ 0520.203.2 / 113

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

14 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตระงับเครื่องมือนิววิจัย

เรียน (ดังรายชื่อที่แนบ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายทวี พูลทรัพย์ รหัสนักศึกษา 47252402 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
สารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา ขออนุญาตระงับจากท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของ
เครื่องมือวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ เพื่อนำผลการพิจารณาของท่านไปพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 03421 9136

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ
การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

.....

1. นายชำนาญ สอนชื่อ	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1
2. ดร.พิเชษฐ์ ศรีเมฆ	ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1
3. นายกิตติ กสิณธรา	ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1
4. นายไพฑูรย์ ปลอดอ่อน	ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1
5. นางจรรยาพร ยอดแก้ว	ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สังกัดคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร **ภาคผนวก ข** **สงวนลิขสิทธิ์**
หนังสือขอทดลองเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ 0520.203.2 / 6114

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

๕๐ ตุลาคม 2550

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน..... (ตั้งรายชื่อที่แนบ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายทวี พูลทรัพย์ รหัสนักศึกษ 47252402 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
สารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1"

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา ไคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นายทวี พูลทรัพย์ ทำการทดสอบ
ความเชื่อมั่นของเครื่องมือในสถานศึกษาที่ท่านรับผิดชอบอยู่ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา ก่อนนำไปใช้
ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง ภาควิชาการบริหารการศึกษามหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 3421 9136

รายชื่อโรงเรียนขอทดลองเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

1. โรงเรียนวัดคอนยายหอม
2. โรงเรียนวัดบ้านหลวง
3. โรงเรียนบ้านอ้อกระทิง
4. โรงเรียนวัดศรีวิสารวาจา
5. โรงเรียนบ้านห้วยรางเกตุ
6. โรงเรียนบ้านรางมะเคื่อ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Statistics for	Mean	Variance	Std Dev	N of Variables
SCALE	141.0333	1025.4816	32.0231	40

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	137.3333	992.6437	.6096	.9904
ข้อ2	137.3333	975.6092	.7923	.9901
ข้อ3	137.5000	980.6724	.8178	.9900
ข้อ4	137.5333	976.3954	.8581	.9899
ข้อ5	137.4333	972.4609	.8311	.9900
ข้อ6	137.4333	987.0126	.6703	.9903
ข้อ7	137.6333	978.0333	.8736	.9899
ข้อ8	137.7000	979.1828	.8227	.9900
ข้อ9	137.5333	972.6713	.8879	.9899
ข้อ10	137.6333	978.4471	.8263	.9900
ข้อ11	137.4333	971.7023	.8436	.9900
ข้อ12	137.6000	969.6966	.8446	.9900
ข้อ13	137.6333	974.4471	.8996	.9899
ข้อ14	137.4667	971.2230	.8805	.9899
ข้อ15	137.6000	974.1793	.9012	.9899
ข้อ16	137.4667	969.4989	.8772	.9899
ข้อ17	137.5000	968.6724	.8892	.9899
ข้อ18	137.3333	978.1609	.8118	.9900
ข้อ19	137.5667	968.8747	.9187	.9898
ข้อ20	137.5667	971.5644	.8731	.9899
ข้อ21	137.8333	972.9023	.8013	.9901
ข้อ22	137.5333	971.2920	.8772	.9899
ข้อ23	137.5333	968.9471	.6030	.9901
ข้อ24	137.8333	982.3506	.6300	.9905
ข้อ25	137.4667	972.9471	.8513	.9900
ข้อ26	137.3333	969.1954	.8992	.9899
ข้อ27	137.4333	988.8057	.7038	.9903

ข้อ28	137.4667	973.1540	.9200	.9898
ข้อ29	137.5667	976.4609	.8979	.9899
ข้อ30	137.4667	972.0506	.9012	.9899
ข้อ31	137.4667	973.3609	.9162	.9898
ข้อ32	137.5000	974.8793	.8864	.9899
ข้อ33	137.3333	982.9885	.7966	.9901
ข้อ34	137.4667	980.2575	.8277	.9900
ข้อ35	137.7333	975.0299	.8331	.9900
ข้อ36	137.6000	972.5931	.8916	.9899
ข้อ37	137.3000	975.1138	.9149	.9898
ข้อ38	137.3667	974.3092	.8740	.9899
ข้อ39	137.3000	968.4241	.9195	.9898
ข้อ40	137.5333	967.4989	.9079	.9898

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 40

Alpha = .9902

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ง
มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ว. 5684

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

๒ พฤศจิกายน 2550

เรื่อง ขอลาความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน (ดังรายชื่อที่แนบ)

ด้วย นายทวี พูลทรัพย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารโรงเรียน ไร่นาคูณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน ในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำการค้นคว้า อิสระ ในกรณีนี้อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้งรองผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน ทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แก่ นักศึกษา ดังกล่าว ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

๑๗๗ ๑๗๖

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะดังกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788 , 0-3424-3435

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการค้นคว้าอิสระ					
เรื่อง “ การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1”					
1.	พระปฐมวิทยาลัย	23.	วัดเกาะวังไทร	45.	บ้านบ่อน้ำพุ
2.	อนุบาลนครปฐม	24.	สระกะเทียมวิทยาคม	46.	เมืองเก่ากำแพงแสน
3.	บ้านต้นสำโรง	25.	วัดรางสระกะเทียม	47.	วัดหนองปลาไหล
4.	บ้านลำท่าโพ	26.	วัดหนองเสือ	48.	วัดกำแพงแสน
5.	พระปฐมวิทยาลัย2หลวงพ่อกิ่ง	27.	วัดรางปลาหมอ	49.	บ้านดอนซาก
6.	วัดดอนขนก	28.	วัดใหม่ห้วยลึก	50.	กำแพงแสน
7.	วัดธรรมศาลา	29.	ศรีวิชัยวิทยา	51.	วัดทุ่งกระพังโหม
8.	วัดตาก้อง	30.	วัดม่วงตารศ	52.	วัดลาดหญ้าไทร
9.	วัดพะเนียงแตก	31.	วัดทุ่งรี	53.	บ้านห้วยขวาง
10.	บ้านมาบแค	32.	บ้านหนองปากโลง	54.	วัดบ่อน้ำจืด
11.	วัดพระประทีปเจดีย์	33.	วัดทัพยายท้าว	55.	บ้านดอนทอง
12.	ราชินีบูรณะ	34.	บ้านทุ่งห้วยพรหม	56.	วัดวังน้ำเขียว
13.	วัดพระปฐมเจดีย์	35.	วัดวังตะกู่	57.	บ้านคลองคัน
14.	วัดไผ่ล้อม	36.	บ้านนาสร้าง	58.	วัดสองห้อง
15.	วัดห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย	37.	โพรงมะเดื่อวิทยาลัย	59.	บ้านรางอีเมี้ย
16.	บ้านบ่อปลับ	38.	วัดบ้านยาง	60.	วัดปลักไม้ลาย
17.	สิรินธรราชวิทยาลัย	39.	วัดโพรงมะเดื่อ	61.	บ้านสระน้ำส้ม
18.	วัดหนองดินแดง	40.	วัดหัวเอน	62.	มัธยมฐานบินกำแพงแสน
19.	วัดลาดปลาเค้า	41.	วัดหุบรัก	63.	วัดโพธิ์งาม
20.	วัดวังเย็น	42.	บ้านหนองงูเหลือม	64.	ประถมฐานบินกำแพงแสน
21.	บ้านไร่ต้นสำโรง	43.	วัดทัพหลวง	65.	วัดนิคมธรรมวาราราม
22.	วัดดอนเสาเกียด	44.	กำแพงแสนวิทยา	66.	บ้านหนองไผ่งาม

ต่อ

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการค้นคว้าอิสระ					
เรื่อง “ การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ”					
67.	วัดหนองศาลา	80.	บ้านห้วยปลากด	93.	บ้านใหม่
68.	บ้านหนองกร่าง	81.	วัดห้วยผักชี	94.	วัดตะโกสูง
69.	วัดหนองกระทุ่ม	82.	วัดประชาราษฎร์บำรุง	95.	วัดแหลมมะเกลือ
70.	บ้านหนองเขมร	83.	วัดหนองโพธิ์	96.	บ้านหลวงวิทยา
71.	วัดทะเลบก	84.	บ้านหลักเมตร	97.	บ้านหัวถนน
72.	วัดห้วยม่วง	85.	คงทองวิทยา	98.	บ้านหนองบอน
73.	วัดประทุมทองสุทธาราม	86.	วัดสามง่าม	99.	ละเหยียดอุปถัมภ์
74.	วัดท่าเสา	87.	บ้านดอนกลาง	100.	วัดหนองกระพี
75.	วัดสระสี่มุม	88.	วัดถ้ำลูกบัว	101.	วัดกงลาด
76.	วัดดอนเตาอิฐ	89.	วัดทุ่งพิชัย	102.	วัดเลาเต่า
77.	บ้านสามัคคี	90.	บ้านสามแก้ว	103.	วัดสุขวาราม
78.	ศาลาตึกวิทยา	91.	วัดห้วยพระ	104.	วัดสระสี่เหลี่ยม
79.	บ้านห้วยรางเกตุ	92.	บ้านแจรงาม		

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1.	เพศ [ ] ชาย [ ] หญิง	
2.	อายุ [ ] ต่ำกว่า 30 ปี [ ] 31-40 ปี [ ] 41 ปีขึ้นไป	
3.	วุฒิการศึกษา [ ] ต่ำกว่าปริญญาตรี [ ] ปริญญาตรี [ ] ปริญญาโท [ ] ปริญญาเอก	
4.	ตำแหน่ง [ ] ผู้อำนวยการโรงเรียน [ ] รองผู้อำนวยการ [ ] หัวหน้ากลุ่มสาระ [ ] ครูปฏิบัติการสอน	
5.	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งตามข้อ 4 [ ] 1-5 ปี [ ] 6-10 ปี [ ] 11 ปีขึ้นไป	
6.	อายุราชการ [ ] น้อยกว่า 11 ปี [ ] 11-20 ปี [ ] 21 ปีขึ้นไป	

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาการบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพของท่าน ในงาน 4 งาน คือการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติ ดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1.	การบริหารวิชาการ						
	การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น						
2.	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
3.	การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน						
4.	ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษา						
5.	ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูใช้สื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย						
6.	ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย						
7.	นิเทศงานวิชาการในรูปแบบที่หลากหลาย						
8.	จัดระบบแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพ โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน						
9.	ส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
10.	ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ชุมชน						

ต่อ

ข้อ	การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
11.	สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการกับหน่วยงานอื่น						
12.	การสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
13.	การบริหารงบประมาณ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ ด้านงบประมาณ						
14.	การจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ						
15.	การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้ งบประมาณและผลการดำเนินงาน						
16.	การส่งเสริมระดมทรัพยากรและระดมทุนเพื่อการศึกษา						
17.	การจัดทำระบบบัญชีการเงินในและนอกงบประมาณ						
18.	จัดการเบิกจ่ายเงินตามแผนใช้จ่ายงบประมาณ						
19.	จัดหา ควบคุม ดูแลตรวจสอบ บำรุงรักษาพัสดุให้เพียงพอ และเป็นปัจจุบัน						
20.	การบริหารงานบุคคล การวางแผนจัดอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง						
21.	การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง						
22.	การเสริมสร้างพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการอย่าง ต่อเนื่อง						
23.	การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย						
24.	การปฏิบัติเกี่ยวกับการออกจากราชการ						
25.	ระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ						
26.	ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา						

ต่อ

ข้อ	การบริหารโรงเรียนโชนคุณภาพ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
27.	การบริหารทั่วไป การดำเนินงานธุรการ						
28.	งานเลขานุการคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						
29.	การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ						
30.	การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร						
31.	งานเทคโนโลยีสารสนเทศ						
32.	การดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม						
33.	การส่งเสริมสนับสนุนงานกิจการนักเรียน						
34.	การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา						
35.	การส่งเสริมสนับสนุนวิชาการและประสานงานการศึกษาใน ระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย						
36.	การจัดระบบการควบคุมตรวจสอบภายในหน่วยงาน						
37.	งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น						
38.	การจัดระบบการรับนักเรียน						
39.	การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา						
40.	งานบริการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา						

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นายทวี พูลทรัพย์
 ที่อยู่ 4/38 หมู่ 4 ตำบลดอนแฝก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
 ที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ตำบลพระประโทน
 อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2519 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ. 2527 สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
 การศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2547 ศึกษาต่อระดับปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2520 ครูโรงเรียนท่ายางวิทยา อำเภوتاยาง จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ. 2523 ครูโรงเรียนจิวรายบุญมีรังสฤษดิ์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. 2543ศึกษานิเทศก์สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครปฐม

พ.ศ. 2546ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ถึงปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์